„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METMAS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS
Telefonas. LACKAWANNA 5529.

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 32 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Rugpiučio (August) 10, 1928.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XIX

MIRĖ S. L. A. IŽDININKAS TAMAS PAUKŠTIS

Liepos 31 d. apie 12 val. nakčia pasimirė SLA. Iždininkas Tamas Paukštis. Su šiuo pasauliu velionis skyrėsi savo namuose, Pittston'e. Mirė netikėtai. Palaidotas rugp. 4 d.

MIRTIES PRIEŽASTIS.

Sekmadieny, liepos 29 dieną, apie septintą valandą vakare, vienas vietinių gyventojų svarbiu reikalu pašaukė velionį Paukštį ir norėjo su juo susitikti krautuvėje. Velionis išėjo. Netrukus į namus pranešta, kad vel. Paukštį ištikusi nelaimė. Minimas žmogus nuėjęs krautuvėn, rado a. a. Paukštį gulintį prie vienos krautuvės sienų. Prie jo gulėjo parmestos kopėčios. Velionis buvo be žado — veik visas kunas buvo suparalyžiuotas. Tuojau pašaukta gydytojas, kuris pareiškė, kad velionis yra kritingoje padėty.

Velionis parnešta į namus. Pašaukta specialistas gydytojas. Randama, kad a. a. Paukštis puolęs nuo kopėčių ir gavęs taip vadinamą „paralytic stroke". Velionis, mat, kaip žinoma turėjo augštą kraujo spaudimą. Spėjama, kad krautuvėje lipęs užsuktį laikrodį. Kopėčios virtę, a. a. Paukštis susikrėtęs ir gavęs minimą užgavimą, ko delei suparalyžiuota visas kunas. Gydytojai dėjo pastangas ir manė, kad dar bus galima atgauti. Leista kraujas ir pirmadienio popiety ligonis pasijautė kiek geriau. Nors nešnekėjo, bet pradėjo kai kurias kuno dalis judinti ir išrodė, jog pagis. Gydytojai ir šeima apsidžiaugia. Bet antradienio povakary velionis pasijaučia kur kas blogiau ir apie dvyliktą valandą skiriasi su šiuo pasauliu.

Liudnas nuotikis pasiekia visą Amerikos lietuvių žmoniją.

TRUMPUTĖ VELIONIO BIOGRAFIJA.

A. a. Paukštis yra gimęs Lietuvoje, Naujininkų kaime, Kaupiškio valsčiuje, Vilkaviškio apskrity, Suvalkų rėdyboje. Gimė kovo 17 dieną, 1869 m. Į Ameriką atkeliavo dar visai jaunu budamas 1883 metais. Atkeliavo pas savo brolį Juozą į Plymouth, Pa., kur brolis laikė valgomųjų daiktų krautuvę ir vėliau, 1886 m., įsteigė pirmą Amerikos lietuvių laikraštį „Vienybę Lietuvninkų". Atvykęs Amerikon a. a. T. Paukštis per penkis metus dirbo pas savo brolį krautuvėje. Po to persikėlė į Pittston, Pa. ir čia pats užsidėjo krautuvę-grosernę. Šiuo bizniu velionis užsiėmė visą savo gyvenimą. Bizniavoja pusėtinai pasekmingai, pavyzdingai išaugina savo šeimą ir visą savo amžių dalyvauja viešame lietuvių gyvenime.

A. A. PAUKŠTIS KAIPO SLA. IŽDININKAS.

Susivienijimo iždininku velionis T. Paukštis buvo ilgai. Pirmiausia SLA. iždininku velionis tapo išrinktu kaip tik įvyko SLA. skilimas Wilkes-Barrių seime, 1901 m. ir iždininkavo iki 1905 m. 1914 m. velionis Paukštis vėl tapo S. L. A. iždininku išrinktas ir iždininkavo iki nelaimingosios mirties.

Kaipo iždininkas velionis buvo sekmingas. Musų organizacija pergyveno vieną-kitą krizį. Buvo nustojusi narių ir kapitalu sušlubavusi. Vienok organizacijoje vedama tokia tvarka, kad mums lemta iškilti vienai didžiausių ir turtingiausių lietuvių organizacijų. To iškilimo, to kapitalo įauginimo daug garbės priklauso velioniui Paukščiui. Jis buvo nusistatęs, kad nė vienas SLA. centelis niekais nenueitų. Jis buvo pasirįžęs, kad žmonių sudėtas turtas butų saugiai prižiurimas. Ir jis tai darė ir jam tai vyko. Tiesą reikia pasakyti, kad delei tokio didelio musų organizacijos kapitalo saugojimo, velionis ne vieną yra ir užrustinęs, bet tai įvyko tik todel, kad jam apėjo, idant širdingai saugojus kapitalą, kuris ne jam, ne kam kitam, bet visai organizacijai priklauso.

Susivienijimo nariuose velionis, kaipo iždininkas ir kaipo darbuotojas buvo populiarus. Tai gerai įrodo visa eilė atsibuvusių rinkimų. Velionis SLA. iždininku visuomet didele didžiuma balsų budavo išrinktas. Paskutiniuose rinkimuose buvo didelis susirėmimas, bet ir tai velionis toli gražu pralenkė savo oponentą. O tai buvo todel, kad velionis mokėjo SLA. iždą saugoti ir tai atliko pilniausiu širdingumu, pasišventimu. Už tai jis ir populiarumo nariuose įgijo.

A. A. TAMAS PAUKŠTIS.

A. A. PAUKŠTIS KAIPO DARBUOTOJAS IR LABDARINGAS ŽMOGUS.

Be Susivienijimo velionis priklausė ir prie kitų lietuvių bei svetimtaučių organizacijų. Buvo karštas rėmėjas ir veikėjas TMD. ir ALTS. Priklausė prie amerikonų didžiulės organizacijos Odd Fellows ir buvo nuolatiniu rėmėju gaisrininkų organizacijos. Buvo direktoriu First National Bank Pittstone. Iškilus pasauliniam karui 1914 metais ir Amerikoje kilus klausimui gelbėti Lietuvos nelaiminguosius bei darbuotis Lietuvos nepriklausomybės reikalu ir susiorganizavus Amerikoje Gelbėjimo Fondui ir Lietuvos Nepriklausomybės Fondui velionis Paukštis išrinktą šių dviejų org. iždininku. Ir čia velionis savo pareigas ėjo širdingai. Ir čia jis savo užduotį atliko taip, kad geriau nereikėjo norėti ir tikėtis.

Kaipo labdaringas žmogus Paukštis yra visiems Amerikos lietuviams žinomas: nėra to lietuviško reikalo, kurio velionis nebut stambiai parėmęs. Kas ir su kokiu Lietuvos reikalu pas vel. nuėjo, kas ir kuomet tik Lietuvą ar bendrai lietuvių reikalus sumanė remtį — Paukštis ten buvo; jis rėmė dešimtinėmis, šimtinėmis ir daugiau.

Bet visų geriausia kaipo geraširdis ir labdarys Paukštis vaizduojama šituose atsitikimuose. Pittstona's yra angliakasyklų srity. Šioje industrijoje labai dažnai kįla streikai. Streikai buna ilgi. Streikų eigoje darbininkai neišpasakytai nuvarginami. Didelės darbininkų šeimynos pritruksta pinigų. Taip esant, ne vienai šeimynai gręsia badas. Kadangi velionis Paukštis užlaikė valgomųjų daiktų krautuvę, tai laike streiko veik kiekvienas jo kostumieris darbininkas gaudavo ant bargo ir tol jis toms šeimynoms pasitikėdavo, kol darb. reikalai pasitaisydavo. Bet tokiu budu finansiniai velionis nemažai nukentėdavo. Yra tokių besąžinių žmonių, kurie atsigavę iš po krizio, užmiršta savo geradarį ir įsiskolintų pinigų nesusipranta atlyginti. Kartą man velionis pareiškė: „A, kad aš turėčiau tuos pinigus, kuriuos man laike streikų nunešė — gerai stovėčiau. Tik paskutinis streikas man virš 8,000 dolerių nunešė. O kur kiti? Kur tų streikų ištisa eilė?"

Nepaisant bet gi to, kilus streikui, velionis vėl laikėsi to paties nusistatymo: kiek galėdamas gelbėjo darbininkams. Už tai, žinoma, žmonės jį gerbė. Už tai, aiškus dalykas, velionį visi gerai mini ir ilgai minės.

Trumpai kalbant, velionis savo gyvenime buvo pavyzdingas žmogus. Jis darbavosi lietuvių gyvenime, jis buvo stambus musų organizacijų darbuotojas-rėmėjas, jis buvo žinomas skersai-išilgai visą Ameriką.

Nors velionis ilgai Amerikoje gyveno, nors veik visą laiką bizniavojo, bet, kiek tenka sužinoti, didelių turtų nepaliko.

PRIE VELIONIO KARSTO.

Į velionio namus, kur jis buvo pašarvotas, teko nuvykti kiek anksčiau prieš laidojimą. Žmonių tuo tarpu buvo neperdaugiausia. Todel turėjau geros progos prisižiurėti pačiam velioniui ir toms gėlėms, tiems vainikams, kuriuose jis skęste-skendo. Velionis rodos gyvas guli. Nesirgo mat, nesuvargo. Gražiai, maloniai išrodo, kaip ir gyvas. Kambarys pilnas gėlių. Daug ir didelių vainikų: čia nuo velionio šeimynos, nuo organizacijų, nuo gerų draugų, giminių ir pažįstamų vainikais užkrautas visas kambarys. Rodosi, kokis tai gėlynas.

Žmonės lanko negyvėlį. Eina bureliais. Čia, žiurėk, atėjo keletas moterėlių, suklaupė, pasimeldė; čia atėjo vyrų burys, pasižiurėjo ir ašarotu veidu grįžta. Čia vėl jaunimo — mažų mergaičių ir vaikų burelis — klupo prie velionio karsto ir meldžiasi — meldžiasi už gerąjį dėdę, už Paukštį, kuris juos visus pažino ir kuriems „labas rytas" ar „labas vakaras" praeidamas sakė. Lanko daugelis svetimtaučių. Pasakoja apie velionį gerbtinus prisiminimus.

Visų veiduose gailestingos ašaros. Visi kalba: „netekom Paukščio, netekome musų gerojo dėdės."

Neilgai trukus pradėjo daugiau žmonių rinktis. Ir tų žmonių jau daug. Pilnas namas, pilnas prieangis, pilni šalygatviai, gatvė. Daugelis automobilių. O dar daug jų vis važiuoja.

Bet jau artinasi liudnas momentas. SLA. Pildomoji Taryba neša vainikus iš kambario. Krauna juos į vežimus. Žmonėse sujudimas.

VELIONIO PAUKŠČIO LAIDOTUVĖS.

Iš namų velionis išlydėtas apie antrą val. po pietų rugp. 4 d. Pirm karsto išnešimo kambary atatinkamą, atsisveikinimo kalbą pasakė SLA. Vice-Prezidentas V. Kamarauskas. Kalba labai tinkama ir graudinga. Jis trumpais ruoštais paminėjo, kad velionis jau paskutinį kartą savo vietovėje. Jis taria savo namams paskutinį sudiev.

Pasakius šią kalbą, SLA. Pildomosios Tarybos nariai: Prezidentas St. Gegužis, Vice-Prez. V. Kamarauskas, Dr.-Kvotėjas E. G. Klimas, Iždo Globėjai J. M. Danielius ir M. A. Raginskas ir „Tėvynės" redaktorius S. E. Vitaitis ima karstą ir neša į karavaną. Įdėjus karstą į karavaną, išsitaiso visa eilė — ilga eilė — automobilių ir važiuoja į kapus. Pravažiuojant, vienur-kitur burelis žmonių nusiima kepurias, taria paskutinį sudiev.

Už pusvalandžio važiavimo pasiekiame Plymouth'o Lietuvių Tautiškas Kapynes W. Wyoming, Pa. Čia jau daugybė automobilių, tukstantinė žmonių minia. Sakoma, kaip šios kapynės yra kapynėmis, laike laidotuvių tiek žmonių dar niekad nebuvę. Čia susirinko visos apylinkės žymesni lietuviai. Čia visokio luomo žmonių: pasiturintieji, profesionalai ir paprasti žmonės. Dalyvauja keletas stambių vietos biznierių svetimtaučių. Kapynės — liudna žmogaus likimo vietelė, bet jos randasi gražioje vietoje: pakalnė — čia viskas žalia, jaunučiai medeliai liudnai ošia.

Pildomoji Taryba vėl ima karstą. Dabar jau iš karavano. Neša į paskutinę pasilsio vietą.

PRAKALBOS PRIE KAPO.

Atnešus velionį prie kapo, karstas padedama ant duobės. Apstatoma visa eilė vainikų. Karstas apklojama gėlėmis. Prie karsto pasakoma keletas prakalbų.

KALBA SLA. PREZIDENTAS GEGUŽIS. Pirmą kalbą pasako SLA. Prezidentas St. Gegužis. Liudnas, ašaromis akyse prezidentas kalba ramiai ir jaudinančiai. Jis prisimena apie velionio darbus. Prisimena, kaip sykiu dirbo Susivienijimo labui. Pažymi, kaip velionis sąžiningai dirbo organizacijai, kaip smagu buvo su juo darbuotis. Bet velionis jau atsisveikina su šiuo pasauliu. Jis taria paskutinį sudiev visiems kurie čia susirinkę. Jis daugiau jau nebeveiks, jo darbai jau atlikti. Prezidentas St. Gegužis, varde visos SLA. organizacijos taria velioniui paskutinį sudiev. Ilsėkis Tamai. Ilsėkis ramiai ir amžinai. Tavo darbų mes neužmiršime. Mes tave ilgai-ilgai minėsime.

KALBA REDAKTORIUS S. E. VITAITIS. Antrą kalbą pasako „Tėvynės" redaktorius S. E. Vitaitis. Žmogaus gyvenimo istoriją trumpa: gimė, gyveno, mirė. Šita istorija kiekvieno lygi. Bet šitą istoriją kiekvienas žmogus nelygiai pergyvena. Vieni gyvena, miršta, bet jiems pasimirus atminties nelieka. Kiti — gyvena ir jiems mirus pasilieka ilga gerų darbų istorija. Ne tas didelius darbus atlieka, kuris palieka daug pinigų, bet tas kuris palieka gražią savo darbų atmintį. Tokią atmintį palieka velionis Tamas Paukštis. Jis širdingai dirbo lietuviams, juo daugiau Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Jis pagelbėjo iškelti musų organizaciją, kaipo vieną pavyzdingiausių ir turtingiausių lietuvių organizacijų. Jis ilgai bus minėtinas musų gyvenime. Mes jo neužmiršime, ypač neužmiršime jo gražių darbų. Sudiev mielas drauge, stambus lietuvių gyvenimo darbuotojau.

F. ŽIVATO KALBA. Buvęs SLA. Prezidentas F. Živatas pasako ir gi tinkamą šiai liudnai ceremonijai prakalbą. Jis ašarodamas kalba. Prisimena, kad ir jam prisiėjo prie Susivienijimo sykiu su velioniu dirbti. Velionis buvo pavyzdingas, tvarkus. Gerai organizacijos finansus vedė. Susivienijimą įvedė į augštybes. Kad jis buvo geras ir širdingas žmogus, kad jo darbai yra dideli — liudija ši minia, kuri šioje liudnoje apeigoje dalyvauja. Gerb. Živatas ir gi taria paskutinį sudiev.

Užbaigus kalbas, žmonės pamažėl, nenoriai skirstosi. Saulutė jau antroje pusdienio pusėje. Karštai ji šildo, skaidriai nušviečia kapą ir susirinkusią ir jau besiskirstančią minią. Saulutė eina vakarop. Ji netrukus nusileis, kaip ir velionis nusileido į aną pasvietį.

TIK GĖLĖS, TIK ATMINTIS.

Karsto dar neleidžiama taip greit į duobę. Jis dar stovi tik pusiau įleistas. Stovi karstas, ant jo daugybė vainikų, šale jo tikras vainikų darželis. Matosi tik gėlės. Karstas jose paskendęs. Prie kapo jaunutis berželis liudnai ošia. Dar keletas žmonių stovi, žiuri į tas gėles, į tą karstą. Liudnai taria: „Sudiev, Tamai! Ilsėkis amžinai!"

Netrukus kapas bus užkastas. Netrukus ir

(Tąsa ant 5 pusl.)

TĖVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,
307 W. 30th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkus raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

Redakcijos Straipsniai

SLA. SEIMO NUTARIMAI.

Tarpe galutinai išspręstų Seimo tarimų dar galima pažymėti sekami: panaikinta Seimų eiliavimas dvimetiniais ir leidžiama apkalbėti kuopų susirinkimuose kandidatai laike Pildomosios Tarybos nominacijų ir rinkimų. Pirmasis nutarimas yra ant tiek aiškus ir suprantamas, kad jokie komentarai prie jo nereikalingi. Nuo sekančio sausio mėnesio 1 dienos SLA. Seimai bus numeruojami tik viena skaitline, parodančia kelintas iš eilės yra SLA. Seimas. Dvimetinių Seimų numeravimo pridėčkas panaikintas, kuris tikrenybėje nieko nereiškia, o tik sudarė bereikalingų komplikacijų Seimų numeravimui. Šitai praeitas Seimas panaikino ir labai gerai padarė.

Tačiau kas liečiasi antrojo nutarimo, kuriuo leidžiama kuopoms apkalbėti kandidatų tinkamumas į SLA. Pildomąją Tarybą, priseina žodis kitas tarti. Tokie apkalbėjimai neprivalo išeiti iš padorumo ir teisingumo ribų. Apkalbant kandidatų tinkamumą negalima SLA. veikėjų šmeižti, demagogija paremtais kaltinimais jų kaltinti ir niekinti. Šitai daryti draudžia ir SLA. konstitucija ir komisijos Seimo priimta pastaba prie to įnešimo. Galutinoje redakcijoje šitas nutarimas yra tokis:

„Kuopa savo oficialiam susirinkime turi pilną teisę apkalbėti kandidatų tinkamumą į SLA. Pildomąją Tarybą laike jų nominacijų ir rinkimų, su ta vienok sąlyga, kad tokie apkalbėjimai turi buti daromi priderama nuotaika, neniekinant ir nešmeižiant SLA. veikėjų."

Kandidatų tinkamumo apkalbėjimą kiekvienas padorus žmogus supranta ta prasme, kad apkalbama asmens kvalifikacijos jau iš žinomų jo darbų organizacijoje, jo išsilavinimas ir gabumai ir ant kiek jis gali pasitarnauti organizacijai daugiau už kitus kandidatus. Todel SLA. kuopų veikėjai neprivalo suprasti, kad šituo Seimo nutarimu remianties jau galima kalbėti kuopų susirinkimuose prieš organizacijos narius kas tik kam ant seilės pakliuva. Visam kam yra ribos, todel ir šis nutarimas dar neduoda niekam teisės kuopų susirinkimuose šmeižti ir visaip niekinti nepatinkamus vienam ar kitam organizacijos narius.

Taipgi nutarta ir pavesta Apšvietos Komisijai paruošti atatinkamą gėdėjimo prakalbėlę, kurią galėtų paskaityti by kas laidojant S. L. A. narį. Dabar dažnai pasitaiko net tokių dalykų, kad polemiškos prakalbos drožiama prie laidojimo S. L. A. narių, kas visai netinka ir tik gėdą daro organizacijai ir žemina mirusius SLA. narius. Kuomet bus tokia atatinkama prakalbėlė paruošta ir kuopų veikėjai galės ją gauti Centre, tuomet nebus reikalo kviesti kalbėtojus, kad jie prie mirusiojo palaidojimo prakalbą pasakytų. By vienas kuopos veikėjas galės tokią prakalbą perskaityti ir atliktas reikalas.

Toliaus Seimas principe sutikęs ant visos eilės naudingų Susivienijimo kuopų įnešimų pavedė juos Pildomąjai Tarybai galutinai aptarti ir gyveniman įvykinti, jei bus galima. Negali buti mažiausios abejonės, kad Pildomoji Taryba rimtai tuos klausimus apsvarstys ir kurie bus galimi gyveniman įkunyti, tie bus kunijami.

Iš tų Pildomąjai Tarybai pavestų reikalų pirmą vietą užima jaunuolių klausimas. Šituo svarbiu Susivienijimui ir visam lietuvių gyvenimui klausimu kuopų įnešimai buvo, kad paskirti po 50 centų komiso už aplikantą prirašant jaunuolius į vaikų skyrių ir kad butų paskelbtas jaunuolių prirašymo konkursas. Berods čionai minimas komisas jau seniaus buvo Pildomosios Tarybos nutartas ir iki šiol tas nutarimas yra galioje. Apie jaunuolių prirašymo konkursą taip pat seniaus buvo kalbama Pildomosios Tarybos suvažiavimuose ir tik einant Trečiam Auksiniam Konkursui nebuvo galima to vykinti. Todel nėra jokios abejonės, kad Pildomoji Taryba pasistengs šitą reikalą tinkamai išspręsti ir gyveniman įkunyti.

Taip pat nepaskutinės reikšmės reikalas pavestas Pildomąjai Tarybai vykinti ant kiek tatai bus galima, tai teikimas paskolos pirmo morgičio teisėmis SLA. nariams nejudomą nuosavybę perkant. Daugely vietų už tokias paskolas reikia mokėti gana riebus komisas, apart paprastų nuošimčių už paskolą, todel šituo žvilgsniu Susivienijimas gali labai daug pasitarnauti savo nariams ir nemaža pinigų sutaupyti. Ištikrųjų Susivienijimas yra broliško savitarpinio susišelpimo organizacija, todel tas susišelpimas ir visokia galima pagalba SLA. nariams turi eiti visais frontais, kur tik galima. Geistina, kad šitas Seimo principe užgirtas reikalas Susivienijimo gyvenime butų kuoplačiausiai išvystytas.

Pagaliau, svarbu pastebėti, kad nekurios jaunuolių kuopos net įnešimus Seimui patiekė jaunimo reikalais, kurie beveik visi Seimo užgirti ir pavesti Pildomąjai Tarybai įgyvendinti, jei bus galima. Vadinasi, netik pačiame Seime dalyvavo geras burys jaunųjų SLA. veikėjų, kurie Amerikoje gimę ir augę, bet net jaunuolių kuopos gyvai SLA. Seimu ir Susivienijimo reikalais susidomėjo. Tai džiuginantis apsireiškimas ir iš musų jaunųjų veikėjų reikia laukti artimoje ateity pilnai gyvo ir konstruktyvio darbo Susivienijimo tikslų paskleidimui jaunuomenės tarpe.

Einant šio Seimo nutarimais, nors ir nedaug jų padaryta, taipgi turint prieš akis SLA. labą ir norint jo šviesiai ateičiai pasidarbuoti, galime daug naudingo darbo atlikti savo organizacijos ir musų pačių labui. Tik SLA. veikėjams reikia daugiau fraternalizmo dėsniais vaduotis, vengti bereikalingų vaidų ir ginčų kuopų ir apskričių gyvenime, o užsibriežtus tikslus pilnai pasieksime. Svarbiausiai nereikia pasiduoti partijų organų užmačioms, kurie turi tikslu amžinus vaidus ir ginčus Susivienijime palaikyti. Sutartinai dirbdami viską atsieksime.

VARŠAVOS PROVAKACINIAI ŽYGIAI.

Varšavos ir Berlyno žinios paskelbė, kad prie demarkacijos linijos įvyko susikirtmas tarpe Lietuvos ir Lenkijos ginkluotų jėgų, kurio pasekmėje vienas Lenkijos kareivis nukautas ir keli sužeisti. Tačiau tos žinios susilaiko skelbti priežastis šito ginkluoto susikirtimo, tuo budu turint tikslo Lietuvą pastatyti pasaulio akyse ieškančiu priekabių kaimynu, kuris lyg norėtų išprovokuoti karą.

Lietuvos-Lenkijos ginčas už teritoriales sienas yra labai perdžiuvusio parako sandeliu, kuris prie menkiausio sukrėtimo gali eksploduoti ir kilti didelio karo gaisru Rytų Europoje. Šitai pripažįsta visas pasaulis. Todel lenkai ir nori pastatyti Lietuvą pasaulio akyse kaipo kaltininkę, jei tokis karas kiltų. O lenkai labai nori tokio karo, nes taikiu budu jie negali susikalbėti su Lietuva iki neatitaisys savo plėšikiškos Želigovskio avantiuros, kuria išplėšta Lietuvai širdis — sostinė Vilnius. Lenkai šitai patirti gavo progos paskutinėse derybose, kurios baigėsi visišku iširimu.

Žinant iš praeities Varšavos militaristų akyplėšiškumą, manome nesuklysime pasakydami, kad augščiau minimas įvykis yra aiškios Varšavos pastangos išprovokuoti karą su Lietuva. Jaū žinome iš Lietuvos vyriausybės pareiškimo Tautų Sąjungai, kad Varšava nusprendė daryti kariuomenės manievrus prie pat demarkacijos linijos, taigi Lietuvos teritarijoje, kurią lenkai laiko užgrobę. Ir matyt lenkai mėgino pereiti per demarkacijos liniją Lietuvos pusėn ir čionai įvyko ginkluotas susikirtimas, kurio pasekmės jau žinomos. Tokių ginkluotų lenkų jėgų perėjimas Lietuvos pusėn iki šiol buvo beveik kasdieniniu atsitikimu — eilių eilėmis Lietuvos spauda apie tai skelbė iš pat pirmųjų dienų Lietuvos nepriklausomos valstybės susikurimo.

Nėra mažiausios abejonės, kad ir dabar pasikartojo ta pati istorija. Tik dabar matyt tiksliai Varšavos militaristai pastumė prieš Lietuvos kariuomenės ginklus keletą savo kareivių, kad turėjus progos pasauliui skelbti Lietuvos nenuorimtį linkui Lenkijos, kad buk Lietuva yra kaltininkė grumojančio karo ir jei tokis karas kiltų, tai aišku, kad šitas įvykis butų paskaitytas labai svarbiu. Yra neaiškių gandų ir matyt jie turi pamato, kad po sekamo Tautų Sąjungos pilnaties susirinkimo bus duota laisvė Lenkijai elgtis su Lietuva taip ji norinti, jei Lietuva atsisakys priimti lenkų brukamas taikos sąlygas, atsižadant Vilniaus ir vieno trečdalio visos Lietuvos teritorijos, kurią dabar lenkai laiko okupavę. Todel, matyt, Varšava jau dabar prie tų žygių prisirengimus daro ir nori pastatyti Lietuvą atsakomybėje už busiantį karą.

Neabejojame, kad šitai supranta ir Lietuvos vyriausybė ir kariuomenės vadovybė. Bet kuomet ginkluotas priešas veržiasi per demarkacijos liniją, tai ką kita su juo daryti nevartojant ginklo? Vienok reikalinga šitokie įvykiai Lietuvos žinių agenturai nušviesti pasaulio spaudoje, kad aiškiai parodžius Varšavos militaristų tikslus išprovokuoti karą. Neužtenka vien notų rašymo Tautų Sąjungai, kurią irgi kontroliuoja tokie patys militaristai, kaip ir pati Varšava.

Visas pasaulis privalo aiškiai žinoti, kad Lenkija yra kaltininkė visų esančių nesutikimų ir busiančio karo, jei tokis kiltų delei Lietuvos-Lenkijos ginčo. Ir pasaulis žinos tik tuomet, jei Lietuvos vyriausybė pasistengs tinkamai pasaulį painformuoti kad ir tokiais atsitikimais, kaip čionai minimas. Nereikia užmiršti, kad šitas atsitikimas Lietuvos demarkacijos linijoj gerokai supurtė tarptautinės politikos sferas ir jis laikomas labai reikšmingu ir svarbiu įvykiu. Tuo tarpu iš Lietuvos pusės beveik jokio paaiškinimo šituo įvykiu nebuvo — net Amerikos lietuvių spauda pilnai ir oficialiai nepainformuota. Tas negerai.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda Dr. A. J. KARALIUS, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

SAULĖ.

Rašo *Dr. A. J. Karalius.*

Dabar visi važiuoja į laukus. Visi, pasakysiu, nori saulės. Tai pagirtinas apsireiškimas, ypatingai dulkėse gyvenantiems miestiečiams. Rodos pereitais metais aš raginau visus „Tėvynės" skaitytojus eiti į laukus. Laukuose mes randame puikias pievas, medžius, tyrą orą ir saulės spindulius. Randame ir vandenį ir įvairių kitokių vasaros smagumų.

Vienok keistai skamba vienas dalykas: žmonės kaž kodel vis sako, kad nudegti ant saulės (saulės spinduliais) esą labai sveika. Šimtai tvirtina susirietę, kad esą gulėk ant smilčių kol oda paraudonuos, tai pamatysi kai busi sveikas... Čia tai jau tikra pasaka ir kvaila pasaka, tikrai kvaila. Saulės spinduliai, žinoma, mums visiems butinai reikalingi, bet nėra jokios naudos, jei gulėsi ant smilčių, oda paraudonuos, o ant rytojaus kentėsi skausmus. Visam kam turi buti saikas.

Eikime į laukus, gerkime tyrą orą, bet apsisaugokime nuo saulės spindulių sugadinimo odos. Truputį galima nuraudoninti odą, bet tiktai neperdaug.

Jei saulė odą perdaug nudegino, tai reikia vartoti kalkių vanduo ir alyvų aliejus. Kartais saulės spinduliai nudegina odą ir pagamina visokių šlakų ir spuogų. O apsisaugoti nuo saulės spindulių galima labai lengvai: reikia oda aptepti glicerina (viena dalis glicerinos, penkios dalys vandens). Kartais alyvų aliejus vartojama — gan sekmingai apsaugoja odą. Be to, patartina visiems iš laukų sugrįžus tuojaus nusiplauti burną ir rankas vandeniu ir muilu.

Tai tiek apie saulutę. Ypatingai moterys turėtų saugoti savo odą nuo saulės spindulių.

Saulės spinduliais gydoma kai kurios ligos (ypatingai odos ligos), bet tokiuose atsitikimuose gydytojas nustato kiek tų spindulių reikia ir kada.

SVEIKATOS PERŽIURĖJIMAS.

Ar senai kreipeisi prie gydytojo del sveikatos peržiurėjimo? Ar tavo gydytojas reguliariškai peržiuri tavo akis, ausis, nosį, dantis, odą, širdį, plaučius, rankas, kojas ir visas kitas kuno dalis?

Ar tau savo kunas reiškia labai delikatną ir brangią mašineriją? Kiekviena dalis tos mašinerijos turi daugiau drutumo ir pajėgos, negu gyvenimas reikalauja. Bet labai daug žmonių nežino iki kokio laipsnio gali įtempti įvairias kuno dalis. Gydytojas, peržiurėjęs kuną, galės patarti kiek kunas pajėgia dirbti.

Gamtos pageidavimai nevisuomet veda prie gero. Noras valgyti gali privesti žmogų persivalgyti, arba jeigu kunas silpnas žmogui nesinori valgyti. Nekurios kuno dalys per sunkiai dirba, kitos visai nieko neveikia.

Paprastai žmonės nekreipia atydos į akis. Laukia kol pradeda skaudėti. Dantų priežastimi, 90% visų vyrų, tarpe 21 ir 30 metų senumo, buvo prašalinti iš armijos. Šiomis dienomis, daugelis mokyklų reikalauja peržiurėjimo vaikų sveikatos. Tėvai retai kreipia atydos į vaikų dantis, bet mokyklų peržiurėjimai parodo labai daug vaikų su sugedusiais dantimis ir supuvusiais dantimis. Puvantieji dantys atsiliepia kitose kuno dalyse.

Koks yra gyvenimas be sveikatos? Bet kiek žmonių mislina apie sveikatą sveikais esant? Žinoma, nereikia susirupinti apie sveikatą, bet svarbu apsipažinti su brangiausia visų mašinerija, suprasti tos mašinerijos silpnumus ir stengtis juos padrutinti.

FLIS.

Įvairios Pastabos

Grumoja Susivienijimo Skaldymu.

Brooklyno komunistų organe tilpo tulo slapuko ilgokas staipsnis, kuriuomi grumoja Susivienijimo skaldymu, jei nebus leista Susivienijime komunistams politikieriams šeimininkauti kaip jie nori. Bet, matoma, apsižiurėta, kad peranksti paskelbta šitas komunistinių politikierių planas linkui SLA. organizacijos ardymo. Todel sekamam to paties laikraščio numery peržvalgų rašytojas jau mušdamasis į krutinę „bažijasi", kad jie „nenori prisileisti nei minties apie Susivienijimo skaldymą." Vadinasi, viena ranka veda Susivienijimo skaldymo agitaciją, o kita ranka mušasi į krutinę ir prisiegavoja, kad nenori prisileisti nei minties apie tokį skaldymą.

Tai paprasta komunistinių politikierių dviveidė politika, kuomet jie nedoro tikslo siekia ir bijosi imti atsakomybę už savo darbų pasekas. Todel ir šitas komunistų organo peržvalgų rašytojas jau meta skaldymo kaltę Susivienijimą išauklėjusiems veikėjams, nors proponuojamas skaldymas dar neįvyko, nors pats „bažijasi", kad jis neturi nei minties tokiam skaldymui. Kam tatai ieškoti skaldymo kaltininkų, jei nėra nei minties tokį skaldymą vykinti? Vyručiai, nežiurint ką nedarysite, vistiek šitų savo planų nedoram tikslui pasiekti jau nepaslėpsite. Kartą juos paskelbėte ir visi SLA. nariai žino jusų tikslus.

* * *

Tuo tarpu Chicagos komunistų organo peckelis — prasikeikęs Valonis-Strazdas labai apsidžiaugia tokia savo draugų brooklyniečių pradėta agitacija už Susivienijimo skaldymą ir išpasakoja smulkiau apie tuos planus, kurie matomai jau plačiai išdirbti komunistinių politikierių viršunėse. Valonis visai nesislapstydamas pasako:

„Kad SLA. nariuose tolydžio bręsta mintis apie skyrimąsi nuo biurokratų, labai galimas daiktas... Pažangieji padarytų klaidą be mušio palikdami gerą dalį SLA. narių tų storžievių-diktatorių kontrolei... Su atžagareiviais dar teks vesti ne vienas mušis. Kuris jų bus generalis mušis ir kas reikės daryti jam pasibaigus, tą parodys ateitis."

Ir Valoniui visai nesvarbu busimoji jo ir jo vienminčių taktika ir jis tik ragina savo vienminčius kovoti ir rengtis prie generalio mušio ir užtikrina jiems laimėjimą.

Čia Valonis stačiai meluoja, sakydamas, kad SLA. nariuose bręsta mintis Susivienijimo skaldymui. Šita komunistinės destrukcijos mintis bręsta ne SLA. nariuose, bet įkaitusiose komunistinių politikierių galvose. Šituos komunistinių politikierių planus pirmas viešai paskelbė ne SLA. narys — pats tokiu ir pasirašo. Apie tai plačiau kalba Brooklyno komunistų organo peržvalgų rašytojas, taigi redakcijos narys, o šio laikraščio redaktorių tarpe nėra nei vieno SLA. nario, išskyrus korektorių p. Siurbą. Valonis-Strazdas irgi nėra S. L. A. nariu. Na, ir štai kokiuose „SLA. nariuose" bręsta mintis Susivienijimo skaldymui. Ir šitie prie Susivienijimo neprigulinti rėksniai nuolatos šaukia, kad juos kas ten Susivienijime „persekioja".

Nėra abejonės, kad jie ir šitą musų pastabą paskelbs margam svietui „persekiojimu pažangiųjų SLA. narių". Bet nežiurint ką nesakytų Susivienijimo skaldytojai ir jo darbų trukdytojai, mes laikėme savo pareiga šitais komunistinių politikierių planais painformuoti SLA. narius. Dabar kiekvienas bešališkai protaujantis SLA. narys aiškiai žinos, kas yra tikraisiais Susivienijimo skaldytojais ir kas tą skaldymo maniją skleidžia SLA. nariuose. Kuomet iš anksto SLA. nariai žinos apie šituos komunistinių politikierių planus, tai ir tas komunistų rengiamas „generalis mušis" ir tas jų apskaitliuotas „laimėjimas" pasibaigs paprastu muilo burbulu, kaip ir praeity baigdavosi šios pačios ideologijos rėksnių pastangos Susivienijimą sugriauti.

—o—

Sunki Darbininkų Kova.

Kiekviena sustreikavusių darbininkų kova yra sunki ir priseina darbininkams daug vargo ir skurdo panešti kiekvieno streiko laimėjimui. Ta kova pasunkėja žymiai dar ir delto, kad valdžia ir teismai palaiko darbdavių pusę. Šita pati istorija kartojasi ir New Bedford, Mass., audėjų streike.

Teisėjui Frank A. Milliken išdavus nuosprendį, kad „pikietavimas kaip dabar vedamas šiame mieste yra nelegalis ir kaipo tokis turi buti sustabdytas", prasidėjo masiniai pikietuojančių darbininkų areštai. Teisme jie baudžiami didelėmis pabaudomis kaip kokie kriminaliai prasikaltėliai. Streikuojančių audėjų susirinkimai ardomi net su pagalba milicijos durtuvų. Žodžiu, su pagalba teismo ir policijos persekiojimas streikuojančių audėjų eina visu frontu.

Tuo tarpu Jungtinių Valstijų konstitucija garantuoja streikų ir pikietavimo laisvę. Kuomet šita konstitucijos patikrinta darbininkams laisvė šitokiu budu yra mindžiojama, tai laikas darbininkams pagalvoti delko šitaip yra. Šitokie prajovai pasitaiko delto, kad laike įstatimdavių ir valdininkų rinkimų darbininkai nepagalvoja už ką savo balsą atiduoti, bet aklai seka pinigais žarstančius politikierius. Taipgi ramiu laiku darbininkai nesistengia pakankamai apsišviesti, susiorganizuoti ir kuomet kila streikai, tai jie įsileidžia savo tarpan įvairius karštagalvius, savo partiniais sumetimais lendančius į streikuojančių darbininkų minias. Ir tokie partiniai karštagalviai ardo darbininkų vienybę, išprovokuoja bereikalingus susikirtimus su policija ir tuomet duoda progos teismams ir milicijai laužyti darbininkų streikus. Kiekvienas darbininkų tarpe neramumas pila vandenį ant darbdavių maluno. Tvarkingo, ramaus ir tvirta darbininkų vienybe paremto streiko jokia jėga negalėtų sulaužyti. Bet kuomet pačių streikininkų eilės pradeda irti, kuomet jų tarpe pasireiškia vaidai, nepasitikėjimas vieni kitais, to darbdaviams tik ir reikia — tas eina jų naudon. Kovojančių darbininkų kieta vienybė ir sutarimas, vieni kitais pasitikėjimas yra nulemianti kovos laimėjimą faktoriai kiekviename streike. Šitų pamatinių taisyklių privalo laikytis ir New Bedfordo streikuojanti audėjai.

—o—

Šiandien Amerikoje yra nemaža dvejopos rušies veidmainių. Vieni kalba „sausai", o gyvena „šlapiai"; kiti kalba ir dirba „šlapiai", o balsuoja „sausai". Beveik visi „butlegeriai" balsuoja „sausai", nes jie bijosi prarasti įsigytas „aukso kasyklas" prohibicijos įstatyme.

—o—

Politikieriams sakyti rinkimų kampanijos prakalbas per radio yra nemažas palengvinimas visais žvilgsniais. Net apskričio politinės kampanijos komiteto pirmininkui nereikia meluoti, kad padauginus skaitlių publikos, klaususios jo pasamdytų kalbėtojų. Kuomet per radio kalbama, tai jau galima eiti į milioninę skaitlinę.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

CHRONIKA

Šarkis Kausis Su Risko.

Nesenai amerikonų spauda pranešė, kad lietuvis kumštininkas Jack Šarkis pasirašęs sutartį su John Risko dar kartą persikumščiuoti. Kumštynės įvyks Yankee Stadium'e, New York'e, rugsėjo 10 dieną.

Kadangi šiedu kumštininku jau kartą kumščiavosi ir kadangi pergalėtoju, nors nežymiu, buvo Risko, todel busimos kumštynės galės but begalo karštos ir žymios. Nėra abejonės, abu kumštininkai dės visas pastangas vienas kitą nugalėti. Kuris bus laimėtoju — nežinia, bet kai kas jau dabar spėlioja, kad šį syk Risko sutiks „visai kitą" Jack Šarkį. Spėjama, kad Šarkis su Risku pasielgs taip, kaip jis neperseniausia pasielgė su Delaney.

Mes savo vientaučiui Šarkiui linkime geriausių pasekmių.

—o—

Tunney Daugiau Nebesikumščiuos.

Pagaliau išsipildė paskalai, kad kumštininkų karalius-čampionas Gene Tunney daugiau nebesikumščiuos. Pirmiau šitai buvo tik paskalai, bet dabar šiuos paskalus patvirtina pats čampionas, pareikšdamas, kad jis nebenorįs daugiau kumščiuotis, nes šitas užsiėmimas jam jau galutinai nubodo. Dabar Tunney imsis studiuoti filosofiją.

Šitai rašant, reikia pažymėti, kad kuomet pradėjo kumščiuotis Tunney buvo visai biednas newyorkietis. Baigdamas savo karierą, jis dabar jau yra milionieriu. Spėjama, kad jis turįs apie porą milionų dolerių. Reiškia, kumštynėse yra daug pinigo, nepaisant jau garbės, kurią kumštininkų karalius-čampionas palaiko.

Kas bus po šio kumštininkų čampionu — nežinia. Tuo tikslu, beabejo, bus surengta visa eilė turnamentų. Juose geriausiai pasižymėjęs kumštininkas bus apšauktas čampionu.

Šį syk gerą progą čampionu tapti turi ir musų viengentis Jack Šarkis. Šarkį pirmon vieton stato ir pats Gene Tunney.

Pranešimai sako, kad šiam turnamentui pirmuoju Jack Šarkis reikalaująs Dempsey. Kuomet jį nugalėsiąs, tuomet eisiąs su kitais kumščiuotis. Kandidatų į čampionystę yra visa eilė sunkiojo svorio kumštininkų.

Šią žiemą bus daug kumštynių už čampiono vainiką.

—o—

Lietuviai Aplink Europą.

Iš Kauno praneša, kad liepos 2 dieną iš ten aplink Europą motorcikliais išvažiavo motorciklistas Vl. Matulka ir baleto šokėjas J. Vasiliauskas. Jie važiuos per Karaliaučių, Berlyną, Miuncheną, Paryžių, Barceloną, Romą, Vieną ir atgal Kaunan. Kelionėje mano padaryti apie 8,000 kilometrų.

Už poros dienų pranešta, kad keliauninkai jau buvo pasiekę Karaliaučiaus, kur juos sutiko Vokietijos sportininkai ir sekamą dieną išvyko į Berlyną.

Jei ši kelionė jiems pavyks laimingai — jie pusėtinai pagarsins lietuvių vardą.

—o—

Albina Osipavičiutė Plaukikių Jaukte.

Liepos 24 dieną pranešama iš Holandijos, Olimpiados sporto rungtynių, kad lietuvaitė Albina Osipavičiutė iš Worcester, Mass., buvo išrinkta į bandymus del moterų plaukimo lenktynių jaukto, kur iš šešių geriausių plaukikių bus išrinkta keturios plaukikės Olimpiadoje Suvienytas Valstijas atstovauti. Parinkimas įvyks rugp. 6 dieną.

—o—

Šimkui Sekasi.

Kaune surengta didelės rungtynės, kuriose turėjo pasireikšt Pabaltijos Valstybių čampionas ristikas. Šiose rungtynėse dalyvauja ir amerikiečiai — Šimkus ir Freimontas bei Lietuvos stipruolis Labanauskas. Paskutiniai pranešimai rodę, kad Šimkus jau buvo nugalėjęs stipruolį Roberti ir puikiai atsilaikė prieš milžiną rusą Osipą Pugačą, kuris už Šimkų yra pusėtinai sunkesnis. Freimontas ir gi drąsiai rungiasi su daug už save stipresniais ir gerai prieš juos atsilaiko.

Pasižymėjusi SLA. Narė.

Paskutinėmis dienomis Chicagoje viešisi pas savo tėvukus jauna SLA. narė p-lė Al. Grušaitė. Ši musų jauna narė pasižymi tuo, kad per ištisus devynis mėnesius grojo merginų orchestre trumpetą, smuiką ir bandžo įvairiuose rytinių valstijų miestuose.

P-lė Al. Grušaitė yra visų chicagiečių gerbiama ir mylima jaunuolė. Ji nekartą kaipo gabi muzikantė palinksmino vietinius lietuvius. Paskutiniu laiku ji keliauja po Ameriką uždarbiaudama savo profesijoje.

Daugiau tokių jaunuolių!

—o—

Požėla Laimėjo Ristynes.

Liepos 20 d. Chicagoje įvyko smarkios ristynės tarpe lietuvio Požėlos ir tulo Meyer'io. Ristynių eigoje visą laiką viršų ėmė Požėla. Matydamas, kad negalės atsilaikyti Meyer'is pradėjo muštis, tuo norėdamas priversti ir Požėlą muštis, ko delei imtynės but sulaikytos ir Meyer'is pasiliktų „nenugalėtu." Požėla prie muštynių nesigriebė. Matydamas šiurkštų Meyer'io elgėsį imtynių prižiurėtojas imtynes sulaikė ir pergalėtoju pripažino Požėlą.

Kodel Jaunimas Amerikonėja?

(Polemiškas Straipsnis)

Tulas Vyturis „Vienybėje" iš liepos 12 d. rašo apie Amsterdamo jaunimą. Rašytojas, matomai, turi širdy pavydo jausmą, kuris harmonizuojasi su proto silpnumu, sykiu puola į „strečių" eiles, kurių tikslas pajuokti kitus, šiame gi atvėjy — jaunimą. Visų pirma p. Vyturis nežino ir nepermato Amerikos lietuvių jaunimo nusistatymo; antra gi — jis bandė nuskinti iš jaunimo darželio leliją, bet jam tai nepasisekė; dabar gi, kad atkeršijus — jis niekus rašo.

P-as Vyturis paima iš jaunimo eilių kelis kukalius ir savo korespondencijoje perstato juos kaip latrus-girtuoklius; po to, kaltina tėvus. Jo „pavyzdingi vaikinai" atrodo kaip Kristus ant kryžiaus tarp latrų, laukdami „sudnos dienos". Pav. vaikinai sako: „Lietuviai, atleiskit Vyturiui, nes jis nežino ką daro!"

Amerikos lietuvių jaunimas skiriasi nuo lietuvių išeivijos Amerikoje už tai, kad ateiviai, kaip ir p. Vyturis, besibardami už politiką, nesumanė nieko naudingo palaikymui Amerikos lietuvių jaunime vienybės. Kaip seniau, taip ir dabar lietuvių kolonijose verčiama jaunimą noroms-nenoroms bėgti iš jų tarpo. Ką jaunimas randa, ypač Amsterdam'e, kur galėtu linksmai laiką praleisti? Tokių vietų ta nėra. Tiesa, ant kiekvieno kampo matai „koplyčią", kur garbinama „Prapulties Dievaitis". Seniau senberniai išsiveždavo merginas į paežeres bei kitas pasilinksminimo vietas. Bevažiuojant, pakelėje — daugiausia del „gazo stokos" — ištikdavo „nelaimė" ir tos mergaitės turėdavo daug nesmagumų nukentėti. Ant rytojaus mėsinyčiose ir kitose užeigose senberniai juokdavos iš nelaimingųjų. Laikui bėgant, tokie įvykiai pasiekė ir jaunesniųjų ausis, sukėlė žingeidumą, kuris vis didėjo ir didėjo į persitikrinimo laipsnį senbernių budais apie mergaičių nelaimes. Ačiu Visagaliui už laiką, kuris padarė didelę jaunimo gyvenime permainą, sulaikė jaunimą nuo tokių senberniškų „pramogų".

Šventadieny bažnyčioje mažai jaunimo matai. Ką pasėjo, tą ir piauja: ilgos pamaldos be įspudžio, „pamokslai" tinkanti Lietuvos davatkoms, o ne Amerikos jaunimui; tų pamokslų turinys, daugiausia, šmeižimai, keiksmai, grasinimai ir prilyginimai Dievo sutvėrimų prie keturkojų. Eidavo ir eidavo balsas: „duokit ant bažnyčios, o Dievas jums šimteriopai atmokės." Musų tėvai davė, o mes laukėm ir nesulaukėm tų šimteriopų atmokėjimų. Lietuvių mokslainė tapo uždaryta. Stoka kapitalo lietuviškos mokslainės palaikymui, tai didžiausias absurdas! Juokitės tvoros, kad kunigui stoka pinigų jaunimo gerovei! Mokslainei stoka, bet nestoka kitoms svieto „marnastims", kaip: pirkimui farmų, didžiausių murų vidury miesto ir tt. Tai Dievo šimteriopas atmokėjimas! Tik klausimas kam?

Jau prabėgo virš dvidešimts metų ir sykiu pragaištingų ginčų nuo įsisteigimo lietuvių parapijos Amsterdam'e. Apsilankė kairiųjų dešiniųjų „streilčių". Ėjo vajų vajai palaikymui partijų, kurios vedė ir veda į amžiną prapultį. Bet nė viena tų partijų nekreipė atydos į jaunimo likimą, nes nepermatė reikalo. Jie manė, kad jie nepasens, o vaikai nesuaugs. Gaila tokių galvočių kaip Vyturys. Juos laikas apvylė. Dabar gailisi. Bėga jiems iš akių ne ašaros, bet „naminė". O jaunimas tirpsta Amerikos bangose, nes čia ateitis daug žada jų gyvenimo pagerinimui. Jaunimas taikosi amerikonų sąlygoms, o ne Maskvos ar Rymo.

Trumpoj ateity Amerikoje liks tik senbernių, kaip ir Vyturys, samanomis apžėlę pėdsakai. Jaunimas jau bus ištirpęs Naujo Pasaulio rojuje.

Genevitis.

NELAISVĖJE.

Ilgu be tavęs, brangi Tėvyne,
Be tavo pievų ir laukų.
Ilgėsys slegia mano krutinę,
Net kartais kvėpuoti sunku.

Tėvynėj — sodai, miškai ir pievos;
Margi paukšteliai čiulba visur.
Ant kalnų auga tulpės ir ievos,
Šalies gi tokios nėra kitur...

J. Ardzijauskas.

SLA. JAUNUOLIU DARBUOTĖ

CHICAGO, ILL.
Iš SLA. 260 Jaunuolių Besbolo Jaukto Darbuotės.

Sekmadieny, liepos 22 d., The Marquette Maroons, tai yra SLA. 260 kuopos jaunuolių besbolo jauktas, turėjo susirėmimą su Brighton Park Pals. Musų jauktui šiuo syk prisiėjo pralaimėti. Pasekmės buvo: Maroons gavo 4 įbėgimus, o priešininkai — 5. Tai yra jau antras lošis, kurį pralaimi musų jauktas nuo to, kai įsigijo uniformas. Vienok mes tikimės, kad ateity galėsime kur kas geriau pasirodyti.

Reikia pažymėti, kad prie musų jaukto priklauso keletas jaunuolių, kurie lanko augštąsias mokyklas ir ten užima žymias vietas besbolo ir kt. jauktuose. Jų tarpe minėtini šie jaunuoliai: Paul Prancketis, Charles Rusgis, Campbell, Jurgil, Simonas, Royce (Pečiukaitis). Šie visi jaunuoliai yra tai kolegijų tai augštųjų mokyklų mokiniai-studentai. Jie dalyvauja savo mokyklose sporte. Jie visi stipriai ir SLA. 260 kp. besbolo jauktą remia. Todel nėra abejonės, kad šitas jauktas išaugs į stiprią ir ne bi keno pajudinamą sporto vienetą. To reikia laukti ir pilnai tikėtis.

Besbolininkų jauktas yra nusitraukęs savo paveikslą, kurį netrukus prisiųs „Jaunimo Kelių" redakcijai delei patalpinimo į laikraštį. (Labai laukiame. Red.)

Anthony Pečiukaitis (Royce)

ĮVAIRUMĖLIAI.

Savižudybių Statistika.

Karui pasibaigus, visame pasauly pastebiamas savižudybių didėjimas. Ilgą laiką daugiausia žmonių žudėsi Europoje ir Amerikoje, bet paskutiniu laiku ėmė smarkiai savižudybė augti Azijoj ir net Afrikoj.

Statistika rodo, kad pavyzdžiui 1927 m. visame pasauly nusižudė virš 200,000 žmonių. Ir kas įdomu, tai kad pirmoj vietoj stovi Azija, kuri per tuos metus turėjo 80,000 savižudžių. Aišku, kad svarbiausia taip skaitlingos savižudybės priežastis, tai Azijos gyventojų didelis skaičius, palyginus su Europa. Po Azijos eina Europa, kuri turėjo 50,000 savižudžių, Šiaurės Amerika 30,000, Pietų Amerika — 15,000, Afrika — 8,000, Australija ir Polinezija — 2,000.

Įdomi savižudybės statistika atskirose Europos valstybės, kurių tarpe pirmą vietą užima Vokietija, turėjusi per tuos metus 13,800 savižudžių, tuo budu kiekvieną dieną žudosi 40 žmonių. Francijoje per metus nusižudė 6,400, Anglijoj 5,000, Italijoj 3,120, Ispanijoj 840.

Azijoje savižudybių skaičiumi pirmą vietą užima Japonija, toliau eina Kinija ir Indija.

Bet pasaulinį rekordą visgi paėmė Šiaurės Amerika, kurioje 1927 m. nusižudė 26,000 žmonių.

Daugiausiai žudosi miestiečiai, sodiečių tarpe savižudybės — atsitikimas labai retas. Iš 100 savižudžių atatenka 70 vyrų ir 30 moterų. Žudosi dažniausia jaunieji. Vyrai 16—24 metų, moters 18—28 metų. Daugiausiai žudosi kavalierių, našlių, panelių ir našlių.

Žudymosi priežastys yra dažniausia skurdas, badas, neišgydomos ligos, bankrutai ir gana daug meilės nepasisekimai.

PATARLĖS.

Šaukia lyg smaugiamas.
Šiluma kaulų nelaužo.
Šneka, kaip pasiskolinęs.
Šoko kaip levas, krito kaip lapas.
Štuka galvos nepramuš.

Šunies balsas neina į dangų.
Šuo bėgt tiek nemoka, kaip jis meluoti.
Šuo ir į poną Dievą loja.

JUOKAI

Rimta Priežastis.

Vaikas: Mamyte, kodel tėvelis grįžęs iš įstaigos nebesako „labą dieną"?

Motina: Atsargiai, vaikeli, nes jau antra diena, kaip jis eina viršininko pareigas.

V. G—nas.

Lietuvos Ekonominė Buklė

(Užbaiga)

Dabar pažiurėsime ką Lietuva pirko užsieniuose per 1927 metus.

Iš maisto produktų:

Produktų pavadinimas	Pirkta, skaitant litais
Margarinas ir augalų riebalai	3,595.900
Silkės ir žuvys	9,551.800
Ryžiai	1,791.200
Rugiai	955.700
Žali pietų kraštų vaisiai	868.100
Džiovinti vaisiai	1,194.100
Kava ir cikorijos	1,437.800
Arbatžolės	713.100
Cukrus	20,533.400
Druska	2,841.500
Riešutai, šokoladas ir kitos prekės	5,469.600
Viso	48,952.200

Taigi matome, kad už maisto produktus užmokėta užsieniui arti 49 milionų litų. Tam tikslui galima butų išlaidas sumažinti. Galima butų sumažinti silkių pirkimą. Lietuvoje yra išsidirbus nuomonė, kad silkės pigus daiktas. Bet pasirodo atvirkščiai, už jas per vienus metus užmokėta užsieniui virš 9 milionų litų. Reikėtų daugiau auginti maistingų daržovių ir tomis maistingomis daržovėmis keisti nemaistingas ir brangias silkes. Rugių nors nedaug pirkta, tačiau žemės ukio kraštui tas garbės nedaro. Ateity galima ir privaloma tą atitaisyti.

Žalių ir džiovintų vaisių pirkta daugiau kaip už 2 milionu litų. Tai neleistinas dalykas. Savo vaisius penima kiaulėms, o už svetimus vaisius mokama milionus litų. Reikia geriau sutvarkyti savo sodus, tai turėtų ir pas save neblogesnių, kaip užsienio, vaisių. Pakaktų sau ir dar galima butų parduoti, nes Lietuvoje sodų yra daug. Bet labiausiai krinta į akis išlaidos už cukrų. Išleista virš 20 milionų! Be to kas metai cukraus reikalavimas didėja. Iki šiol sulyginamai Lietuvoje nedaug suvartodavo cukraus. Lietuvoje vienas gyventojas per metus vidutiniai sunaudoja 8 klgr. cukraus, tuo tarpu vienas anglas per metus sunaudoja apie 40 klgr. cuk. Tai kas gi tenka daryti, jeigu dabar jau išleidžiama po 20 su viršum milionų litų pirkimui cukraus, o gi kas metai cukraus reikalavimas didėja. Čia išeitis nepersunki. Lietuvoje kas metai pradedama daugiau ir daugiau sodinti cukrinių runkelių. Tai geras apsireiškimas, tik reikia dar labiau praplėsti šių runkelių veisimą. Kada bus pakankamai savo krašte šių runkelių, tada bus galima steigti cukraus fabrikas ir gaminti savo cukrų.

Čia noriu atkreipti savo dėmėsį į tuos Amerikos lietuvius, kurie tuojau mano grįžti į Lietuvą. Kas grįžta su tam tikru kapitalu, kad tą kapitalą čia Lietuvoje geriau sunaudojus, pavieniui ar kolektyviai reikėtų imtis steigti cukraus fabriką. Pasisekimas užtikrintas. O kodel? Gi todel, kad Lietuvoje cukraus reikalavimas didelis ir be to, sakau, tas reikalavimas žymiai didėja. Lietuvoje yra kelios saldainių fabrikos, o juk saldainių mažesnis reikalavimas kaip cukraus, tačiau visos saldainių fabrikos turi pasisekimų. Todel manau, ne prošalį kiekvienam, kas mano grįžti tėvynėn, apie tai pagalvoti. Panašiai reikia kalbėti ir apie steigimą, žinoma nedidelių, fabrikų linams apdirbti.

Dabar pažiurėsime, kiek Lietuva pirko iš užsienio per 1927 m. žalių ir pusiau pagamintų produktų.

Produktų pavadinimas	Už kiek litų pirkta
Neišdirbtos odos	2,944.900
Zuperio ir kitų trąšų	12,235.900
Tabako lapų	3,377.500
Skardos	2,509.200
Geležies ir plieno	5,482.300
Žibalo, benzino, naftos	9,225.600
Akmens anglies, kokso brikietų	13,892.000
Cemento	4,386.100
Kitų šios ryšies prekių	26,595.300
Viso	80,648.800

Del šių produktų tenka tiek pažymėti, kad per daug perkama tabako lapų. Akmens anglies pirkimas sumažės tuomet, kada bus pradėta apdirbinėti savo durpes, kurių yra labai daug.

Iš gatavų dirbinių importuota:

Gatavų dirbinių pavadinimas	Už kiek litų pirkta
Išdirbtų kailių, avalinės, išdirbtos odos	5,240.000
Įvairios drapanos, joms medž., baltiniai, galanterijos	58,811.000
Gumos dirbiniai	4,519.200
Popieris	5,973.700
Vinys, špižius, geležies ir plieno dirbiniai	6,954.700
Skardos dirbiniai	2,754.600
Siuvamos mašinos	1,969.600
Žemės ukiui mašinos	3,110.200
Traktoriai	505.700
Automobiliai	3,637.700
Dviračiai	1,663.800
Kitos šios ryšies prekės	40,952.800
Viso	136,993.000

Iš šių skaičių tenka pažymėti, kad Lietuvoje perdaug išleidžiama pirkimui manufakturos pirkinių. Tą sumą privalėtų patys gyventojai, gamindami daugiau naminių drabužių, sumažinti.

Apskritai per 1927 m. buvo pirkta iš užsienio už 265,694.000 litų, o parduota užsieniui tik už 245,929.000 litų. Vadinasi, per 1927 metus išleista užsienin gryno aukso, kuriuo remiasi musų litas, arti 20 milionų. Toliau to buti negali. Šią sumą reikia susigrąžinti atgal.

Šiais 1928 metais reikia but labai atsargiais. Metai blogi. Derliaus laukiama mažo. Visos Lietuvos žemės ukio specialistų suvažiavimas Kaune nesenai nustatė, kad šiais metais daugiausiai galima laukti javų ir pašarų derliaus kiek mažesnė už vidutinį, o jei oro stovis dar ilgiau nepasikeis, gal but šių metų derliai bus labai blogi. Jau dabar beveik visoje Lietuvoje pasodintos bulvės supuvę. Vietomis atsodinta antra sėkla, bet jei neperstos lietus ir neatšils oras, tai ir atsodinta sėkla supus. Tačiau, jei nors ryt ar poryt dar išsisklaidytų ukanoti debesys, tai kartu su tais debesimis išsisklaidytų į erdves ir šiandieninės ukanotos Lietuvos ukininkų mintys, ir Liet. artojas, kartu su pasirodžiusia šilta saulute, dar prasišypsotų.

IV.

Nors trumpai panagrinėję 1927 m. eksportą bei importą, jau nustatėme jų neigiamąsias bei papildomąsias puses. Dabar trumpai pažiurėsime ir į kitų praeitųjų metų eksportus bei importus. O ten pamatysime, kad nuo 1920 metų, šiuo atžvilgiu, Lietuvoje turėta tik trejis gerus metus: 1922, 1924 ir 1926. Čia turime pripažinti, buvusiai 1926 met. Valstiečių Liaudininkų sudarytajai vyriausybei, garbę. Nors ši vyriausybė valdė nepilnus 1926 metus, tačiau jau ir per tą laiką sugebėjo partraukti iš užsienio, dar krikščionių demokratų išleistą, ten valiutą, viso 12,500.000 litų. Taigi paėmus valdžios vairą į savo rankas tautininkams, visa Liet. valiuta buvo namie. Tą rodo ir žemiau dedamoji lentelė.

Metai	Išvežimas	Įvežimas	Saldo
1920	55,200.00	72,300.000	17,100.000
1921	57,600.000	95,300.000	37,700.000
1922	76,900.000	74,900.000	x2,000.000
1923	146,800.000	156,600.000	9,800.000
1924	266,600.000	206,500.000	x60,100.000
1925	242,700.000	252,700.000	10,000.000

Pastaba. — Vadovaujant krikšč. demokrat. 1924 m., kaipo iš šių derlingiausių sudaro augščiausį išvežimo skaičių.

1926	253,300.000	240,800.000	x12,500.000

Pastaba. — Valdžios vairas Valst. Liaud. rankose.

1927	245,900.000	265,700.000	19,800.000

Pastaba. — Valdžios vairas tautininkų rankose.

Taigi matome, kad žemės ukis sudaro Lietuvos gyvenimo ekonominį pamatą. Todel įvairios srovės, budamos prie valdžios vairo, kiekviena kreipė daugiausiai domės į žemės ukio kulturos kėlimą ir paties žemės ukio gerinimą. Bet tą tikslą siekti dažnai trukdydavo, kaip kurių grupių, kišimas į šią ekonominę sritį politikos. Pavyzdžiui valdant krikščionims demokratams, buvo kredituojami ukininkai daugiausiai tik per Ukininkų Sąjungą (organizacija tokia pati kaip ir krikšč. demok.). O ukininkų Sąjunga kredituodavo tik savo narius. Vadinasi, nori gauti paskolą į Ukininkų S-gą, nes kitaip negausi. Kadangi dauguma ukininkų, matydami, jog Uk. S-ga yra tokia pati, kaip ir krikšč. demokratai, politinė partija, jai nepritarė, ir tokiu budu tegalėjo naudotis valdžios teikiama ukininkams pagalba tik nedidelė ukininkų dalelė. Arba budavo jeigu įsisteigs kur pieninė, į kurią įeidavo be pažiurų skirtumo, visi ukininkai, kurie tik norėdavo statyti pieną, tai žiurėk šalia įsteigia kitą pieninę Ukininkų S-ga ir prasideda konkurencija, žinoma, buvo lengviau konkuruoti Uk. S-gos pieninėms, nes šias pienines rėmė valdžia. Bet to rezultatai budavo toki, kad galop abi subrantuodavo. Tokiu budu Uk. S-ga kėlė žemės ukio kulturą vėžio greitumu, o tuo tarpu valdžios pinigai buvo eikvojami „šventiems" tikslams. O gal but „krikščioniškoji" vyriausybė ir norėjo, kad neitralinėse pieninėse nebutų gaminami ir apdirbami pieno produktai, gal bijojo, kad kartais neišeitų suris priešingas katalikų dogmoms. Kitaip tą aiškinti sunku. Tačiau negalima pasakyti, kad valdant krikščionims demokratams, nebutų musų žemės ukis pažengęs. Pažanga buvo, gal but tik lėta. Bet štai ateina 1926 metų gegužės mėn. Valdžios vairas atitenka, visai priešingai krikščionims demokratams, vyriausybei, vadovaujamai valstiečių liaudininkų. Naują vyriausybę ukininkai

(Tąsa ant 7 pusl.)

Pranešimas SLA. Kuopom ir Nariam

Šiuo pranešu, kad delei SLA. iždininko gerb. Tamo Paukščio mirties kai kurie išmokėjimai, t. y. pomirtinių, pašalpų, ir tt. bei kiti iždininko pareigas liečianti reikalai tapo suvėluoti ir šiuo tarpu nebegalimi atlikti. Musų gerb. narių prašome turėti kantrybės ir palaukti, kol vėl viskas bus tvarkoje. Iždininko reikalas bus trumpoje ateity sutvarkytas ir vėl viskas eis po senovei.

P. JURGELIUTĖ,
SLA. Sekretorė.

S. L. A. REIKALAI

SLA. APSKRIČIU DARBUOTĖ

PROTOKOLAS

SLA. Dešimto Apskričio Pusmetinio 15-to Suvažiavimo, Laikyto Birželio 24 d., 1928 metais, Root River Parko Svetainėje, Racine, Wis.

1. Suvažiavus kuopų rinktiniems atstovams ir kadangi apskričio pirmininkas pavėlavo laiku pributi, todel vice-pirm. J. A. Baukus atidarė iš eilės šį 15-tą 10-to apskričio pusmetinį suvažiavimą.

1. Paskirta komisija kuopų atstovų mandatus sutvarkyti: A. F. Peletskas ir J. Kasputis. Tvarkant mandatus, įžangines trumpas prakalbėles sakė: K. Brazevičius, Pr. Jurkus ir M. Kasparaitis. Atvažiavus pirm. A. Pakšiui pavesta jam tvarka vesti šio suvažiavimo.

3. Mandatų komisija pertikrinus atstovų mandatus, iššaukė vardus šių kuopų dalyvius:

100 kuopa: Walter Shilling, Ona Šimenienė, Juozas Renstaitis, Martynas Jocius; M. Vijunas nepribuvo.

133 kp.: Pranas Jurkus, Jurgis Markevičius ir Bolis Pukis.

177 kp. V. Valukonis, J. Baltutis, A. F. Peletskas, K. Vaitas, A. Savickas; nepribuvo M. Šimanskiutė ir O. Šimanskienė.

212. kp.: Jonas Masilionis, Juozas Kasputis, Juozas Kasparas, Jonas Bitvinskis, Feliksas Povilianskis, Andrius Kvedaras, Ona Kasparienė ir Pranas Jankauskas.

262 kp.: Pranas Krisiunas ir Pranas Norkus.

328 kp.: Justinas Baukus ir Statė Beržienė.

Viso dalyvauja šešios kuopos su 24 atstovais. Dalyvauja visa 10-to apskričio valdyba: pirm. A. Pakšys, vice-pirm. J. A. Baukus, sekretorius M. Kasparaitis, iždininkas V. Staupickas ir senasis K. Brazevičius ir organizatorius Pranas Jurkus. Su kuopų atstovais ir apskričio valdyba viso sprendžiamu balsu yra 30. Užsiregistravo dvi viešnios iš Milwaukės pp. Baukienė ir Vaitienė. Viešnioms suteikta patariamas balsas.

4. Įnešta, paremta ir vienbalsiai su džiaugsmu priimta į 10-tą apskritį nauja 262 kuopa iš Waukegan, Ill.

Šitam suvažiavime nedalyvavo ir jokio raporto bei pasiteisinimo nepridavė dvi kuopos: 338 ir 330.

5. Skaitytas protokolas buvusio metinio suvažiavimo; po perskaitymui, vienbalsiai priimtas.

6. **Valdybos raportai.** Pirm. A. Pakšys davė raportą žodžiu. Vice-pirm. J. A. Baukus davė raportą žodžiu. Sekretorius iš apskričio veikimo žodžiu, finansų stovio skaitlinėmis raštu. Iždininkas senasis K. Brazevičius žodžiu patvirtino, kad išmokėjimai, pajamos ir bendra pinigų suma atatinka su sekr. M. Kasparaičio raportu. Naujam iždininkui pinigai bus priduoti po pirmos dienos liepos mėnesio, š. m. V. Staupickas priėmęs pinigus nuo K. Braževičiaus, padės į banką savo vardu ir kito SLA. nario, t. y. dviejų vardu. Visi valdybos darbai buvo tie patys. Aiškino, kad viską atliko kas buvo pavesta metiniam suvažiavime. Darbavosi kiek išgalėdami ir laiko turėdami labui apskričio. Organizatorius Pranas Jurkus susirašęs su Biver Damo lietuviais reikale naujos kuopos suorganizavimo. Vietos lietuviai nusiskundė, kad esanti bedarbė, todel tuo laiku nėra galimybių kuopos suorganizuoti. Bet org. bandys vėliau ten kuopą suorganizuoti.

Visi 10-to apskričio valdybos duoti raportai priimti vienbalsiai, tariant valdybai ačiu už darbavimąsi labui apskričio ir SLA.

7. **Įvairių komisijų raportai.** Komitetas, susidedantis iš V. Staupicko, J. Baukaus ir V. Valukonio, varde visų V. Valukonis išdavė raštišką raportą, kad parengimas įvyko balandžio 29 d., Palonia Hall, Milwaukee, Wis. Iš priežasties svetainės savininko trukdymo ir kitokių mažų nesusipratimų finansinės pasekmės išėjo prastos. Nedatekliaus pasidarė ant $14.02, bet kuopos pardavinėdamos išlaimėjimo tikietus padidino kuopų iždus virš poros šimtų dolerių. Kuopų atstovai davė kelias pastabas ir paklausimus. Raportas liko priimtas vienbalsiai.

M. Kasparaitis pranešė, kad Dr. J. Šliupui yra pasiuntęs $35.00 į Kauną. Gavęs nuo Dr. J. Šliupo dėkingą laiškelį, kuriame pranešė, kad knyga Higiena bus gatava birželio pabaigoj, Medicinos Istorija užsitęs kiek vėliau. Raportas priimtas.

Nupirkta seniems darbuotojams dovanas: K. Brazevičiui fontaninė plunksna ir paišelis; Jonui Baukui fontaninė plunksna ir kapšiukas pinigams dėti. Dovanų priėmėjai ištarė 10-tam apskričiui širdingą padėkos žodį pasižadėdami, kad ir senatvėj darbuosis labui SLA.; kvietė jaunus darbuotojus į darbą, nes geras darbas anksčiau ar vėliau lieka įvertintas.

8. Sekretorius M. Kasparaitis perskaitė prisiųstą iš Baltimorės, Md. iš SLA. Seimo pasveikinimą J. H. Philipo ir J. Marcinkevičiaus mųs apskričio dalyvaujančių Seime.

9. **Neužbaigti reikalai.** Apskričio valdyba praneša, kad 10-to apskričio piknikui apimtas Root River Parkas rugpiučio 16 d. Kvietė kuopas pradėti išanksto ruoštis į busiantį pikniką.

10. **Iš kuopų veikimo bei stovio pranešimai.**

100 kuopa narių turi virš 70, pinigų išde $57.00; ruošia pikniką; pasiuntė atstovą į SLA. Seimą. Dės pastangas gauti naujų narių. Susirinkimai draugiški.

133 kuopa S. Milwaukee, Pr. Jurkus, augusių narių turi 21; vaikų 10; pinigų išde $279.52. Per pusmetį prirašyta 5 augę nariai ir 9 vaikai. Buvo suruošę balių. Turėjo gerų pasekmių. Buvę prisiruošę dalyvauti buvusiame 10-to apskričio parengime bal. 29 d., bet komiteto liko nepakviesti, pasidarė išlaidų $4.95.

177 kp. Narių 106; kuopos išde pinigų $100. Suruošė balių, kuris davė pelno $130.00. Prirašė prie kuopos 6 narius ir vieną jaunuolį. Kuopoj randasi 19 jaunuolių. Vienas narys mirė.

112 kp. A. Kvedaras. Narių turi 157; įstojo 5; persikėlė 2; išde pinigų $66.29.

262 kuopa, Waukegan, Ill. Pranas Krisiunas. Narių turi 16; išde pinigų $80.00. Turėjo paruošus su Kenosha Dailės Rateliu koncertą, iš kurio gerai pelnė. Pageidavo, kad apskritys parupintų kalbėtoją. Mano gauti daug naujų narių.

328 kuopa, S. Beržienė. Pilnų narių yra 18; vaikų 2; 4 per sikėlė į kitas kuopas. Išde pinigų $98.96.

Visų kuopų išduoti raportai priimti vienbalsiai. Iš raportų matosi, kad mųs 10-to apskričio kuopos veikia ir auga stipryn nariais ir finansais.

11. **Nauji tarimai.** Pranas Jurkus įneša ruošti rudeniop parengimą. Įnešimas paremtas ir nutarta vienbalsiai varde apskričio ruošti rudenio laiku parengimą su programu ir šokiais Racine, Wis., Turners Hall. Į komitetus išrinkti 100 kuopos nariai: M. Kasparaitis, Walter Shillingas ir Ona Šimenienė, 133 kp. Pr. Jurkus, 177 kp. V. Staupickas, 212 kp. J. Kasparas ir J. Kasputis, 262 kp. Pr. Krisiunas ir 328 kuopos Stasė Beržienė. Programą išpildys 10-to apskričio kuopos. Visas reikalas pavesta tvarkyti išrinktam kom. pagal geriausią supratimą.

Įnešta, paremta ir vienbalsiai nutarta 10-to apskričio kuopoms skelbti konkursą prirašyme naujų narių. Konkursas prasideda su 1 d. liepos, baigiasi paskutinę dieną gruodžio, 1928 m. Kuopų organizatoriams bus duodama dovanų pinigais per tą šešių mėnesių laiką už kiekvieną naują narį priimtą į SLA. po 50c. iš apskričio iždo.

Įnešta F. Povilianskio aukauti Pr. Zakarevičiaus šeimynai iš apskr. iždo $10. Vienbalsiai nutarta aukauti $10.00 ir atstovai aukų sudėjo $8.23, viso $18.23. Pinigus įteiks F. Povilianskis.

Vienbalsiai nutarta padengti svetainės išlaidas, apmokant 100 kuopai $5.00 už šį pusmetinį suvažiavimą.

Laikanties 10-to apskričio įstatų, bus kuopoms ruošiama prakalbos. Kuri kuopa matys reikalo, atsišaukus į apskričio valdybą, gaus veltui gerą kalbėtoją.

Nutarta didžiuma balsų metinį 10-to apskričio suvažiavimą šaukti sausio mėn. 1929 metais, Waukegan, Ill., po priežiura vietinės 262 kuopos.

12. Aptarus visus reikalus, įnešta, paremta ir vienbalsiai visiems pritarus pirmininkas A. Pakšys tvarkiai uždarė suvažiavimą 1 val. po pietų.

Pirm. **Antanas A. Pakšys,**
Sekret. **M. Kasparaitis,**
1420 Howe St.

SLA. 10-to Apskričio Finansinis Stovis.

Su buvusiais ir pajamomis iki 24 d. birželio buvo išde pinigų $331.54
Išmokėta per pirmą pusmetį 200.14
Lieka išde 131.40
Iš tos sumos nutarta išmokėti nedateklius baliaus bal. 29 d. 14.02
Auka Pr. Zakarevičiui 10.00
Renda už svetainę 10 kuopai 5.00
Viso — $29.02
Atėmus iš $131.40
$29.02, liko išde pinigų $102.38

M. Kasparaitis
Finansų Sekr.
Racine, Wis.

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

RACINE, WIS.

SLA. 100 Kp. Išvažiavimas.

SLA. 100 kuopos draugiškas išvažiavimas įvyko 22 d. liepos, Brawn's Lake Oak Parke. Vieni anksčiau, kiti pavėlavę, bet prieš pietus visi svečiai suvažiavo prie ežero.

Apžiurėjus visas naujanybes, sutarta aprinktoj vietoj apsistoti. Tuojaus musų vaišingos ponios, po ąžuolu ant žalios pievutės, patiesė gunes, apdėjo įvairiausiu valgiu. Jos buvo rodos susitarę, kiekviena turėjo skirtingą valgį, priderintą prie kitų valgių. Prisisotinę, ėmėmės naudotis mums suteikta gamtos grožybių proga: vieni susėdę į laivelius, dainuodami, yrėsi į vidurį ežero žvejoti; antri, juokaudami, maudėsi.

Virš po trijų valandų laiko vėl susirinkome į tą pačią malonią vietelę, po ąžuolėliu. Pasisotinę gerų pusdienių, bešnekučiuojant tarpusavy ir saulutei žemyn slenkant judinomės į namus. Be vietinių lietuvių dalysavo svečių ir iš Chicagos: pp. Liulevičiai ir Jeronimo Mockaus visa šeimyna.

Tas draugiškas išvažiavimas buvo ruoštas vien 100 kp. nariams, bet jame dalyvavo ir šiaip nemažai į SLA. dar nepriklausančių, bet simpatizuojančių lietuvių.

Visi šio draugiško išvažiavimo dalyviai dėkingi 100 kuopai ir ruošimo komitetui p. A. Klapatauskui ir p. J. H. Philip. Toki išvažiavimai vasaros laiku tai geriausis įgijimas sveikatos. Geistina kodaugiausia tokių rimtų, linksmų bei draugiškų išvažiavimų!

M. Kasparaitis.

PITTSBURGH, PA.

SLA. 40-tos Kuopos Prižadai.

Liepos 15-tą d. L. M. D. Svetainėj atsibuvo 40-tos kuopos mėnesinis mitingas. Nors narių nebuvo daugiausia, nes dabar gana šilta, bet atsilankiusie buvo gana susidomėję SLA. reikalais. Daugiausia susidomėję delegatų raportu, kurie raporta vo iš SLA. buvusio Seimo. Visi kaip vienas prie raporto pridurė, kad ilgiau jau negalima taip leisti pro pirštus. „Progresyviai" daro gėdą visiems SLA. nariams. Esą „progresyviai" Seime labai nemandagiai elgėsi. P. Marmokas ir F. Pikšris, tai jau SLA. Seimų veteranai, bet sakė tokio Seimo dar nėra matę. Vainorius su Strankausku delegatais buvo pirmą kartą. Jie tikėjosi ko nors pasimokinti, nes manė suvažiuos geriausi Amerikos lietuvių veikėjai. Bet, sako, tarpe žmonių buvo burys labai neaptašytų, kurie dručiausį žmogų galėjo savo riksmais susargdyti.

Kuopa, išklausius delegatų raportų, nutarė jiems pakelt po $5.00 daugiau mokesties už jų sunkų darbą ir visi pasižadėjo, kad į sekantį Seimą 40-ta kuopa pasiųs 8 delegatus.

But gerai, kad visos kuopos subrustų prirašinėt naujus narius, kad padaugint delegatų skaitlių.

J. Virbickas.

BURNSIDE-CHICAGO, ILL.

Pranešimas SLA. 63 Kp. Nariams.

Nuo pat susitvėrimo 63 kp. man buvo lemta eiti finansų sekretoriaus ir organizatoriaus pareigas. Beveik visus narius, su maža išimčia, aš prie kuopos prirašiau. Už tat jaučiausi, kad mano pareiga ir yra palaikyti narius prie kuopos, renkant duokles, lankant namus tų narių, kurie buvo užsilikę su savo duoklėmis, idant neprileidus jų prie suspendavimo ir išbraukimo. Tas mano darbas gal šiek tiek ir gelbėjo. Tai liudija, kad mažutėlėje Burnsidės kolonijoj SLA. 63 kp. dabar turi 210 narių. O kad nariai priklausydami prie SLA. turėtų butinai laiku, ne vėliaus kaip pradžioje trečio mėnesio — užsimokėti savo mokestis, tai rodos jau kiekvienas narys turėtų žinoti, kad budamas skolingu už 2 mėnesius ir pradžioje trečio mėnesio neužsimokėjęs, lieka suspenduotas — negauna ištikus nelaimei pašalpos ligoje nei pomirtinės, — taip pat nariams daug kartų aiškinta. Bet dauguma narių ar tą patvarkymą žino ar ne, vienok jo nepildo.

Štai pavyzdis. A. Starkutis, 63 kp. narys priklausė prie kuopos apie 9 metus. Su mokestimis dažnai suvėluodavo. Paskutiniu laiku jo vieta gyvenimo kuopai nebuvo žinoma ir štai 12 d. liepos, 1928 m., graborius Mažeika rašo sekančiai:

P. Pivorunas,
10714 Prairie Ave.

Gerb. Tamsta: —

SLA. 63 kp. narys Aleksas Starkutis šiandien staiga mirė. Nėra iš ko palaidoti. Norėtumėm žinoti ar jis yra pilnai užsimokėjęs ar ne, ir kam pomirtinė užrašyta. Meldžiu mane pašaukti telefonu greičiausia kaip galite.

Aš tuojau atsakiau graboriui Mažeikai, kad Starkučio nemokėta jau septintas mėnesis ir jis negali iš SLA. nieko gauti.

Todel draugai turime liudną pavyzdį. Ir jei mes priklausome prie organizacijos, turime laiku ir užsimokėti. Kitaip ne vieną mųs gali Starkučio nelaimė ištikti.

Dauguma lietuvių sako, kad geriaus prigulėti prie Insurance Comp. nei kaip prie SLA. Štai ir čia vieną atsitikimą privesiu. 10 d. liepos dirbtuvėje sužeistas 63 kp. narys J. Jankunas. Atlankiau minėtą ligonį suteikdamas reikalingas blankas del gavimo pašalpos. Jankuno moteris rodo man laišką nuo vienos iš Insurance Kompanijų ir prašo paaiškinti laiško turinį. Laiške rašoma:

„Tamstos mokestis už šiuos 1928 metus nemokėta. Agentas J. S. pas mus jau nedirba."

Taip pat nurodo agento adresą kur jis pirmiaus gyveno; sako gal jis ir dabar ten gyvena. Jankunas aiškina, kad užmokėjo už šiuos metus tam pačiam agentui. Pradėjome žiurėti kvitų. Už šiuos metus kvitų nebuvo. Paskiaus Jankunienė sako, kad agentas parašė kvitą ir pasiėmė su savim.

Dabar jau aišku, kad lietuviams niekur nėra geriaus priklausyti kaip prie SLA.

Taigi, iki šiol aš rinkdavau duokles iš tų narių, kurie buvo atsilikę ir nesirupino savo likimu. Bet per 14 metų mano šito darbo pamačiau, kad tas dalykas mažai kam apeina. Centras buvo pakėlęs tą klausimą per organą porą metų atgal. Rodos tuo klausimu tilpo pora staipsnių „Tėvynėje", kurių vieną aš buvau parašęs. Bet tuo viskas ir užsibaigė. Apskričiai taip pat mažai apie tai įdomavo. Teisybė, 2 apskritys net pervedė nutarimą tame reikale ir prieš paskutinį suvažiavimą kuopų atsiklausė: ką kuopos nuveikė, kad palaikius narius prie kuopų, t. y. kad ne prileidus prie suspendavimo ir išbraukimo? O jeigu nieko ne veikė, tai kodel? 63 kp. jokio atsakymo nedavė tame reikale. Šiuo pareiškiu 63 kp. nariams, kad nuo šio laiko neisiu į namus rinkti mokesčių. Malonėkite patys laiku užsimokėti. Jeigu katras neturėsite progos buti susirinkime, ateikite tuojaus po susirinkimo pas sekretorių į namus ir užsimokėkite. Ir ilgai po susirinkimui nelaukite, kad nebutų pervėlu, kada jau pinigai Centran pasiųsti. Pavėlavusių mokestys nebus priimta.

P. Pivorunas, Fin. Sekr.,
10714 Prairie Ave.

AMSTERDAM, N. Y.

Dar Apie SLA. 272 Kp. Pikniką.

Nors musų kuopa mažai ką veikia, bet vis gi retkarčiais šįtą surengia. Liepos 8 dieną musų kuopa buvo surengus pikniką. Parengimas pavyko gerai. Diena buvo graži ir šilta, tai ir žmonių į pikniką pusėtinai atsilankė.

Matyt, Amsterdamo lietuviai musų organizacijai atjaučia. Kuopos pirmininkui paprašius, vietinis klebonas užsakė bažnyčioje, kad bus Susivienijimo pasilinksminimas. Žinomas dalykas, klebonas gerai padarė, nes prie musų kp. priklauso veik geriausi šios parapijos parapijonai.

Kaip teko nugirsti, kuopai iš perengimo liks arti 30 dolerių. Štai narius džiugina.

Taip gi musų kuopa nepasilieka ir kituose organizacijos reikaluose. Į praeitą SLA. Seimą kuopa pasiuntė delegatą. Nors kuopa finansiniai ne kaip stovi, bet kai buvo susirinkime padaryta įnešimas, kad reikia siųsti į Seimą delegatą, tai visi nariai tam pritarė. Delegatas Seime buvo.

Kaip girdėti iš narių pasikalbėjimų, jie Seimo tarimais patenkinti. Mat dabar Pildomoji Taryba turės progą pažaboti visus tuos, kurie šmeižia organizaciją. Ir gerai, taip ir reiktų. Susivienijimas turi but apgintas nuo tų, kurie partiniais išsirokavimais Susivienijimą puola.

Amsterdamo lietuviai turėtų dar daugiau Susivienijimu susiinteresuoti. Turėtų visi prie musų kuopos prisirašyti. Ypač reiktų jaunuolius prie Susivienijimo prirašyti. Juk visi žinome, kad Susivienijimas yra geriausia ir tinkamiausia Amerikoje gimusiam-augusiam jaunimui prigulėti. Todel, tėvai, kurie jau priklausote prie SLA. 272 kuopos, atsiveskite savo jaunuolius ir prirašykit prie didžiausios lietuvių organizacijos. Patarkite tai padaryti ir tiems lietuviams, kurie prie Susivienijimo dar nepriklauso.

Susivienijimas kiekvienam savo nariui pomirtinę ir pašalpą tikrai užtikrina. Susivienijimas yra Amerikos lietuvių kulturinė organizacija. Prie jos privalo kožnas lietuvis priklausyti.

Vladas Petrila.

CLEVELAND, OHIO.

Iš SLA. 14 Kp. Susirinkimo.

SLA. 14 kp. susirinkimas buvo liepos 5 dieną. Šiame susirinkime prie kuopos prisirašė du nauji nariai, taip gi išklausytas Seimo delegatų raportas. Raportas buvo smulkmeniškas. Raportą perskaitė užrašų raštininkas V. P. Banionis. Paskui prie raporto šį-tą pridėjo pirm. A. Žukas ir A. Smigelskis. Raportas tapo priimtas su džiaugsmu. Visi musų kuopos nariai užganėdinti, kad sekantis SLA. Seimas bus Chicagoje.

Šiame susirinkime į kuopą sugrįžo visi tie, kurie nenorėjo priimti naują 340 numerį. Viso sugrįžo 29 nariai. Kai kurie negrįžo.

Į šį susirinkimą buvo atsilankęs ir tik-ką iš senatorijos sugrįžęs p. J. Katkauskas. Jis jau turi įsigijęs vieną dirbtinę koją; kitos nusipirkti neturi ganėtinai pinigų. Dabar p. Katkauskas apsigyvens Cleveland'e. Žada užsiimti bizniu — smulkiąja galenterija. Daugiausia bizniavos tarp lietuvių. Patartina visiems lietuviams, ypač SLA. nariams, kad kam reikalinga smulkių daiktų pasipirkti — nusipirkit tai pas musų narį p. Katkauską. Tuo padėsite jam įsigyti kitą koją ir pasidarytį šiokį-tokį pragyvenimą.

A. M. Smigelskis,
SLA. 14 Kp. Koresp.

SAGINAW, MICH.

SLA. 144 Kp. Piknikas.

SLA. 144 kuopa rengia didelį pikniką, kuris įvyks rugpiučio 12 d., giraitėje prie Sharden Ave. (už kopustų dirbtuvės). Todel kviečiame visus kuopos narius ir bendrai šio miestelio ir apylinkės lietuvius šiame dideliame parengime dalyvauti.

Piknikas bus toks didelis, kokio dar niekad šioje apylinkėje nebuvo. Bus visokių pamarginimų. Kurie gerai pasižymės — gaus dovanų. Dovanoms yra paskirta dešims dolerių. Piknikas prasidės 10 val. ryte. Programas bus pradėtas pildyti 2 val. po pietų. Meldžiame nepavėluoti.

Pikniko vieta visiems gerai žinoma ir labai lengva prie jos privažiuoti. Saginiškiai į pikniką gali ir pėkšti nueiti. Todel visi — seni ir jauni — bukite šiame 144 kuopos parengime. Ypač artimesnės SLA. kuopos atsilankykit į musų didžiulį pikniką. Visi busite pilniausiai patenkinti.

Kviečia —
SLA. 144 Kp. Komitetas.

SEBASTOPOL, PA.

Pranešimas SLA. 203 Kp. Nariams.

SLA. 203 kp. susirinkime, laikytame liepos 1 dieną padaryta nutarimas, kad nepriimti narių duoklių, atsiųstų per vaikus arba kitus narius. Kiekvienas narys turi pats ateiti į susirinkimą ir užsimokėti savo duokles. Tik atsitikime, jei narys delei svarbios priežasties negalėtų susirinkime dalyvauti, duoklės per kitus narius ar vaikus bus priimamos.

Musų kuopa turi 110 narių, bet į susirinkimus atsilanko nedaugiau 15. Todel tokie neskaitlingi susirinkimai neturi galimybės ką nors naudingo organizacijai nuveikti. Kad daugiau narių į susirinkimus pri-

SLA. Kalendorius

APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

—:o:—

DETROIT, MICH., SLA. 352 kp. ekskursija laivu įvyks rugpiučio 26 d. Plauks į Tashmoo salas. Laivas nuo Griswold Ave. prieplaukos išplauks 9 val. ryte. Plauks 3 val. Port Huror ežeru. Visus Detroit'o lietuvius kviečiama šioje ekskursijoje dalyvauti.

—o—

SLA. 10-to apskričio metinis piknikas bus Root River Parke. Parkas randasi nuo Racino miesto į žiemius prie Highway 15 kelio, lygiai ketvirtoj mylioj vakarų link. Tas piknikas bus vienas iš didžiausių su žaismių programu: prakalbomis, dainomis, bolgemiu, šokiais ir vaišėmis. Yra ruošiamas ir turės įvykti rugpiučio-august 26 d. Visos kuopos 10-to apskričio prašomos ruoštis į tą pikniką.

—o—

CHICAGO, ILL, SLA. 122 kp. išvažiavimas bus rugp. 12 d., Beverly miškuose.

—o—

SAGINAW, MICH., SLA. 144 kuopos piknikas bus rugpiučio 12 d., giraitėje prie Sharden Ave.. Vieta graži ir patogi privažiavimui. Prašomi visi atsilankyti.

—o—

EASTON, Pa., SLA. 342 kp. piknikas bus rugpiučio 12 dieną, Hakett's Parke. Malonėkite visi dalyvauti.

traukti ir augščiau minimas tarimas padarytas.

Visi SLA. 203 kuopos nariai pasistengkit patys ateiti į susirinkimus, užsimokėti mokestis ir dalyvauti kuopos veikime. Visiems dalyvaujant susirinkimuose, susirinkimai bus gyvesni, nariai neliks suspenduoti ir galėsime šį-tą organizacijos labui veikti.

D. Gudišauskas,
SLA. 203 Kp. Užr. Rašt.

PHILADELPHIA, PA.
Pastaba Bridgeportiečiams. Galima But Suorganizuot SLA. Kuopą.

Šioje Philadelphijos kolonijoje kitą syk gyvavo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopa. Dabar jos nėra. Kuopos likimui pakenkė anais metais siautus nelaimingoji influenza. Tiesa, ši baisioji epidemija naikino ne vien lietuvius; ji siautė ir kitose tautose; ja nukentėjo ir svetimtaučių organizacijos. Vienok labiausia paveikė į lietuvius. Jie delei šios ligos nustojo net ir musų kilnios organizacijos kuopos.

Siaučiant influenzai, SLA. Centras uždėjo ant narių taip vadinamus asesmentus, tai yra specialius mokesčius. Kada šita žinia pasiekė musų kuopą, visų pirmiausia padaryta išvada kuopą likviduoti, nes kai kurie manė, kad Susivienijimas bankrutys. Kuopa likviduota ir apie ją šiandien jau tegalime prisiminti. Apie SLA. organizacijos buvusią šioje kolonijoje kuopą senesnieji lietuviai savo suneliams bei dukrelėms tegali papasakoti, kad čia anais laikais kuopa gyvavo.

Bet leiskite man pakelti klausimą: ar negalima dabar šioje kolonijoje suorganizuoti ir palaikyti Susivienijimo kuopos? Čia gyvena pusėtinas lietuvių skaičius. Ypač ganėtinai yra jaunimo. Kuopą sutvėrus, prie jos galėtų priklausyti ne vien suaugusieji lietuviai; prie kuopos butų galima pritraukti ganėtinas skaičius ir jaunimo. Kuopa, man rodos, galėtų gerai gyvuoti.

Apie Susivienijimą bridgeportiečiams reiktų tiek pasakyti. Anais laikais šią organizaciją buvo palietusi epidemija, kaip minėjau, influenza. Nekurie manė, kad SLA. subankrutys. Bet ši nelaimė Susivienijimo nesubankrutijo. Susivienijimas epidemiją pergyveno. Susivienijimas po to dar kur kas augščiau iškilo. Susivienijimas dabar skaito virš 20,000 narių; jų tarpe yra didelė dalis jaunimo. Susivienijimas, prie to, turi jau virš miliono dolerių. Susivienijimas nebankrutijo ir niekad nebankrutys. Ši organizacija gyvuos tol, kol Amerikoje bus lietuvių. Pamaina gal bus tik ta, kad senuosius narius pavaduos jaunieji, čia gimę-augę lietuviai. Susivienijimas yra turtingiausia lietuvių organizacija. Prie Susivienijimo todel turėtų priklausyti kiekvienas lietuvis. Ypač turėtų priklausyti tie lietuviai, kurie gyvena šioje kolonijoje.

Todel, pakartoju, ar nebutų gerai, kad vietos darbuotojai sukrustų ir pradėtų rimtą darbą organizavime Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopos. Tiesa, čia gyvena keletas lietuvių, kurie prie Susivienijimo priklauso, bet jiems į susirinkimus ir bendrai SLA. darbuotei reikia toli, į kitas miesto dalis, važiuoti. Todel, kad ir tie patys SLA. nariai ar negalėtų pravesti mintį ir imtis organizuoti naują Susivienijimo kuopą Bridgeporto daly?

Aš manau pasekmių butų. Narių galima butų rasti. Kuopa gyvuotų. Ir gyvuotų gana gerai, gal dar geriau negu kitose šio didmiesčio kolonijose.

Lietuviai, ypač SLA. nariai, pagalvokite! Gal ir rasite galimumo SLA. kuopą šioje kolonijoje suorganizuoti.

Vaclavas Vasiliauskas.

HARVEY, ILL.
SLA. 289 Kp. Atskaita už Liepos Mėnesį.

Per susirinkimą mėn. surinkta	$87.32
Jaunuolių bertaininių	9.36
Kasos globėjo perimta	.02
Viso surinkta	$96.70
Po susirinkimui per sekretorių surinkta	22.02
Viso liepos mėn. surinkta	$118.72
Į Centrą pasiųsta	$118.70
Iš liepos mėn. išde lieka	.02
Iš birželio mėn. išde buvo:	
Suaugusių skyriaus	$85.65
Jaunuolių skyriaus	96.73
Pridėjus liepos mėn.	.02
Viso išde randasi	$182.40

Išmokėjimų nebuvo.

A. Ambotas, Fin. Sekr.

CHICAGO, ILL.
Naujų Narių Galima Gauti.

Aš, kaipo SLA. Trečio Auksinio Konkurso dalyvė, noriu pareikšti savo įspudžius, kuriuos įgijau prirašinėdama naujus narius prie musų didžiulės organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Reikia pastebėti, kad šie metai buvo ne labai geri del vajaus. Tam buvo keletas kliučių, kurių svarbiausia bene bus bedarbė. Bedarbei esant, žmonės neturi pinigų ir todel prisirašymą prie SLA. atidėlioja tolimes niam laikui.

Tenka matyti organe nusiskundimų, kad kai kuriems organizatoriams nupuola energija kuomet per kokį laiką negauna naujų narių prie organizacijos prirašyti. Tiesa, negavimas naujų narių per ilgoką laiką energiją puldo. Šitai aš ir ant savęs patyriau: ėjus keletą savaičių ir negavus naujų narių nustoji energijos ir neima noras daugiau dirbti. Bet nereikia pasiduoti, nes kiek palaukus vėl eini ir pasitaiko, kad užeini tokių žmonių, kurie prisirašo. Tuomet energija ir noras darbuotis vėl atgija.

Iš to aišku, kad pirmiems nepasisekimams nereikia lengvai pasiduoti, nes jei kartą nepasiseka, tai reikia vėl dirbti ir naudos iš tavo darbo bus. Šitai aš gerai patyriau per septynis mėnesius darbo. Tiesa, šim to narių negavau, bet jei vajus bus tęsęsis ištisą metą — tikinu, kad šimtinę bučiau gavus.

Tai galėtų padaryti visi, jei tik norėtų del organizacijos pasidarbuoti.

O. Delkaitė,
SLA. 53 Kp. Org.

POLEMIKA IR KRITIKA

ZEIGLER, ILL.
Atsakymas 308 Kp. Nariui.

SLA. 356 kuopos susirinkime, laikytame 1 d. liepos buvo perskaityta iš „Vilnies" num. 141 korespondencija, rašyta ypatos slapyvardžiu „308 Kp. Narys". Tą korespondenciją perskaičius pasirodė, kad ištikro tai yra šmeižtai ir melai. Apkalbant šį klausimą, paaiškėjo, kad 308 kp. Narys ir kiti slapukai „Vilny" kalba visokias nesąmones jau senai ant 356 kp. narių. Delto susirinkimas vienbalsiai nutarė duot tinkamą atsakymą tam slapukui ir pareikalaut jo, kad įrodytų faktais ar atšauktų ką jis yra nepamatuotai ant mųs kuopos narių parašęs. Musų supratimu, tai ir „Vilnies" red. turi priverst 308 kp. Narį, kaipo savo korespondentą, vardan teisybės, tą patį padaryti — įrodyti ar atšaukti. Jei „Vilnies" red. to nedarytų, tai mes busime tos nuomonės, kad ji („V." red.) sutinka su 308 kp. Nario šmeižtais ir melais ir kaipo tokia užsipelno to paties — šmeižiko ir melagiaus — vardo.

308 kp. Nary! Jųs vadinat mųs kuopos narius lietuviškais fašistais. Iš kur jųs sužinojot, kad mes visi ar dalis mųs esame fašistai? Kuo paremiat savo išsireiškimą? Juk „progresivis" kalbėtojas Z., kuomet važinėjo aiškindamas „kas tie fašistai", tai kada buvo paklaustas: „Koks fašistų programas, kuo jie darbininkus pritraukia prie savęs?", atsakė, kad fašistai susideda iš kunigų, advokatų, daktarų ir smulkiosios buržuazijos. 356 kuopos nariai yra visi darbininkai. Pasisteng prirodyt faktais, kad mes fašistai. Jei jųs, drauguti, to nepadarysit, tai mum bus aišku, kad jųs turit delko nors širdelę skaudančią ir delto taip „maloniai" kalbat.

Toliaus „Vilnies" korespondentas štai kaip porina: „Taigi mųs „socialistiškos" dvi moterėlės eidamos per stubas ir pradėjo rinkti parašus, meluodamos, kad juos renka tikslu atmest kuopos reikalams mokestis, kitiems sakydamos, kad nori prašalint kuopos valdybą, o tretiems įkalbinėjo, kad nori sutvert naują SLA. kuopą, kurioj bus nariams tikras rojus, nereiks mokėt jokių „special" mokesčių, nereikės lankyti susirinkimų, visados pirmininkas arba raštininkas mokestis iškolektuos arba jeigu narys pats atneš, tai gaus „burniukę" ant drąsos. Žinoma, tas nekuriems labai patinka". „Vilnies" kores pondentas, 308 kp. Narys, turi įrodyti, kurie nariai, per tų dviejų „socialisčių" moterų apgavystę, likos perkelti ir ar persikėlė į musų kuopą. O juk patys savo korespondencijoj sakot: „Na, ir surinko apie 37 narius. Persikėlimo kortų jau pareikalavo 39 nariai tik iki šiam laikui. Ar gi kelsis daugiau iš 308 kp. į 356 kuopą, tai klausimas, bet mes manom, kad dar daugelis taip darys — kelsis. Taigi pasirodo, kad tokių žioplių, kurie but buvęs privilioti tų dviejų socialisčių, nesiranda — žėdnas rašęs savo protu apsvarstys."

Kaip tos dvi „socialistės" taip ir mes ne del to, kad reikėjo mokėti dešimtukus į kuopos iždą, neužganėdinti esam, bet delto, kad iš kuopos iždo buvo siunčiamos aukos per bolševikiškus fondus ir tos aukos vargiai pasiekė savo tikslą, nes jokių prirodymų ar liudymų kuopa negavo. Buvo, prieš daugelio narių norą, aikvojami kuopos pinigai varinėjimui politikos. Gal pameni, kad trys „progresyviški" delegatai į SLA. Seimą 1926 m. apsiėmė važiuot uždyką, bet paskiau, nors jie nebuvo į Seimą priimti kaipo nelegaliai rinkti, atsiėmė 200 dol.? SLA. 308 Kp. Nary, gal ir pameni, kad šįmet delegatams į SLA. Seimą buvo nutarta specialiam (atvirutėms šauktam) susirinkime du šimtai dolerių, o ateinančiam, paprastam, kuomet susirinkimas buvo neskaitlingas, dar 50 dol. dadėta? Gerb. 308 kp. Nary, malonėkit paaiškint, kas kam kalbėjo, kad nereikės lankyt kuopos susirinkimų ir už atnešimą mokesčių žadėjo „burnelę"?

Mes pastebim, kad 356 kp. susirinkimai yra skaitlingiau, atsižvelgiant į narių skaitlių, lankomi. O už burniukę, kai kurie mųs kuopos nariai pagerbia Tamstą šiais išsireiškimais: „Ant savo kurpalio kitam čebatą siuva."

Jųs verkšlianat, kad „Tėvynės" red. netalpino Jono Vainausko korespondencijos per du mėnesiu, delto, kad laukė pakol J. Bernotas parašys priešingą korespondenciją J. V. korespondencijai. O delto „Tėvynės" red., jųs sakot, J. Vainausko korespondencijos kopiją siuntė J. Bernotui. Jųs užsikabinot „Tėvynės" red., musų supratimu, bereikalingai. Kad J. Vainausko korespondencija netilpo per du mėnesiu, tai kodel J. Bernoto korespondencija per tiek laiko negalėjo nepasirodyt „Tėvynėj"? Ar 308 kp. Narys atsimeni, jog „Tėvynės" red. tuo laiku paaiškino korespondentam delko korespondencijos bus suvėluotos netik J. V. ir J. B., bet ir visų.

Mes negalim atsakyti į 308 kp. Nario visus šmeižtus ir melus del stokos vietos laikrašty, nes užimtų kelis puslapius. O jei norėtum atsakyti į visus šmeižtus ir melus tilpusius „Vilny", tai užimtų kelis laikraščio numerius ar laidas. Mes pastabim 308 kp. Nariui, kad pas mus nėra generolų nei „redavų"; pas mus visi lygųs. Kuo met kas rašės po peticija, tai žinojo delko rašės ir delto jusų, 308 kp. Nary, ir jusų tavorščių gązdinimai, keliaklupščiavimai ir žadėjimai dešimtukus iš savo kišeniaus iki naujų metų atmokėti nepadarys mus dviveidžiais. Švieskit kaip švietėt savuosius, kad nepasilikus tik vieniems tavorščiams.

Taigi, gerbiamasis 308 kp. Nary, bereikalingai mus mokini kaip mes turim persikėlimo kortas atsiimti. Mes pridavėm 308 kp. susirinkimui prašymą išduot mums persikėlimo lakštus su žėdno nario originaliu parašu. SLA. Konstitucijos nurodymus mes žinom ir taip elgiamės — jųs mus nepriversit per šerengą eiti, kad galėtumėt botagais — liežiuviais — plakti.

356 Kp. Valdyba:
Pirminin. **Antanas Šatas,**
Fin. rašt. **Petras Barkevičius,**
Užr. rašt. **Vin. Kvietkauskas,**
Iždinin. **Justina Nacienė,**
Organiz. **Jonas Bernotas.**

SLA. Nariai Tėmykit!

Laike SLA. 35-to Seimo Baltimorėje, kuomet mandatų komisija tvarkė mandatus, prez. p. S. Gegužis pašaukė SLA. senesnius darbuotojus pasakyti pirmseimines prakalbas. Tarpe daugelio kitų darbuotojų ir man teko garbės išreikšti savo nuomonę. Tuojaus po mano kalbos buvo padaryta sesijos pertrauka. Vidury svetainės mane sulaikė „Vilnies" redaktorius V. Andriulis ir pradėjo mane atakuoti už tik-ką pasakytą prakalbą. Anot jo, kaip aš drįsęs sakyti, kad bolševikai per pastaruosius du metus griovė Susivienijimą. Andriulis sako buk aš neteisybę pasakęs. Čion, Seime, bolševikų nėra. Esą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariai, Seimo atstovai, etc.

Aš, argumentuodamas, Andriuliui atsakiau, kad jeigu Seime bolševikų nėra, tai keno čia samdomas Andriulis nesamus bolševikus apginti? Prašiau, kad Andriulis paliktų tą reikalą patiems bolševikams. Tuomet Andriulis prašė manęs nesikarščiuoti ir puolė mane, buk aš išeikvojęs Lietuvos Atstatymo Bendrovės turtą. Sakėsi, buk jis mane labai gerai pažįstąs, ir tt.

Toliau p. Andriulis pareiškė, kad šiame periode, nuo šio Seimo iki busiančiam Seimui, jis savo organe „Vilny" rašysęs, šmeižęs visus darbuotojus; vadysęs tiesiog vagimis, parodysęs visuomenei kas per vieni tie SLA. tuzai esą ir už tai jam niekas nieko negalėsę padaryti.

Aš į tai atsakiau visai rimtai: jei tamsta vaginsi, inkriminuosi abelnai visus veikėjus, ne minėdamas jų vardų, nepriduodamas grynų faktų prieš kiekvieną atskirą asmenį, tai tamstos tokis darbas bus bergždžias, nes nei vienas susipratęs SLA. narys nepatikės jusų tokiam darbui; priešingai, kožnas aiškiai supras kokiu tikslu jųs tai darote. Bus tai balsas šunelio prieš mėnulį. O jei inkriminuosite atskirus asmenis, be faktų ar nukaltais — išmislytais „faktais", tai pamatysite kaip toli jųs nueisite, kaip greitai atsisėsite ant kriminalistų suolo ir tuomet galėsite sau aukas rinkti politinių „kankinių" vadavimui ir bilų apmokėjimui.

Šiuos pasikalbėjimus girdėjo burelis aplink stovinčių delegatų, daugiausia bolševikų, kurių pavardžių negaliu įvardyti, bet iš man pažįstamų arti stovinčių mačiau tik p. Šliką iš Central Brooklyn, N. Y.

Atleiskite gerbiamieji, kad buvau priverstas užimti kelias minutes laiko nupasakojimui to viso kas man teko patirti laike Seimo. Tas rodos neturėtų svarbos. Žmonės daug ką gali pasakyti kuomet grynus faktus apie save išgirsta. Tai butų atleistina. Bet čia yra kas nors svarbesnio. Ir taip, ką Andriulis argumentuodamas ir budamas įtužime man pasakė, dabar tie jo pasakymai jau pradeda aiškėti ir savo vaisius rodyti. Iš to galima daryti išvadą, kad bolševikai yra nejuokais susitarę šmeižti ir inkriminuoti SLA. veikėjus. Kaipo to pasekmes turiu konstatuoti grynąjį faktą.

Jonas Mažeika, narys SLA. 14 kp. iš Cleveland, Ohio, liepos 22 d., 1928 m., Forest Hills parke, bolševikų išvažiavime sakydamas prakalbą išbiaurojo S. L. A. Pildomąją Tarybą ir apvagino 360 kp. narį advokatą F. J. Bagočių. Reiškia, šmeižimo ir vaginimo darbas jau pradėtas.

Todel šiuo rašinėliu atsišaukiu į SLA. narius. Gerbiamieji nariai, bukite savo organizacijos sargyboje — **budėkite!** Juk galima tikėtis, kad ir kitur toks šmeižimo darbas bus varomas. Tad meldžiu jųs, bukite savo organizacijos sargyboje. Kur tik išgirsite šmeižiant musų darbuotojus, tuojaus surašykite skundą prieš tokius agitatorius ir paduokite skundų ir apeliacijų komisijai, arba SLA. Pildomąjai Tarybai. Priduokite liudininkų pavardes ir pilnus adresus.

Šmeižikus reikia iš musų organizacijos pašalinti!

A. B. Strimaitis.

NEKROLOGAI

MELROSE PARK, ILL.
A. a. Ona Snarskienė, SLA. 125 Kp. Narė.

Velionė Ona Snarskienė su šiuo pasauliu atsiskyrė liepos 4 d. Mirė po sunkios operacijos galvoje. Iškilmingai velionė palaidota liepos 7 d., Tautiškuose Kapuose.

SLA. 125 kp. išgirdus apie velionės mirtį, tuojau sušaukė ekstra susirinkimą ir nuskyrė sargus prie grabo ir grabnešius. Sargai ir grabnešiai buvo nuskirti ir nuo Lietuvos Sunų ir Dukterų Dr-jos, prie kurios velionė prigulėjo.

Laidotuvėse dalyvavo gana apstus lietuvių burelis; į kapus lydėjo apie 27 automobiliai.

Velionė Ona Snarskienė buvo darbšti SLA. 125 kuopos narė. Ji dalyvavo komis. ir gelbėjo įvairiuose kuopos parengimuose. SLA. 125 kp., netekusi velionės jaučiasi netekusi vienos darbščios narės. Velionė buvo maloni ir simpatinga moteris. Ją gerbą visi vietos lietuviai. Ji visiems savo maloniu ir mandagiu elgėsiu patiko.

Dideliame nuliudime velionė paliko savo vyrą, sunų, dukrelę ir šiaip artimų giminių. Visi jos begaliniai gailisi ir liudi.

Lai buna jai lengva šios šalies žemelė. Mes tave už tavo gerus darbus ilgai minėsime.

Iz. Rudzinskas, Org.

Tel. Mansfield 9319
Dr. Ed. W. ŽUKAUCKAS
1114 Foster Ave.,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
1—2 p. m. ir 6—8 p. m.
Nedėliom pagal sutarti.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJU ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa.

Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 179 Slocum St., Edwardsville, Pa.

Sekretorė — P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Iždo Glob. — J. M. Danielius, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Iždo Glob. — M. A. Raginskas, Box 144, Plymouth, Pa.

Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Įstatymų Komisija:

K. Jurgelionis, Pottawatomie Farm, Logansport, Ind.

Z. Šalnienė, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

A. A. Olis, 11 So. La Salle St., Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:

P. Grigaitis, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. M. J. Vinikas, 8618 — 102-nd St., Richmond Hill, L. I., N. Y.

Pr. Bajoras, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Kontrolės Komisija:

A. Mikalauskas, 248 Humboldt St., Brooklyn, N. Y.

J. V. Grinius, 3120 Richmond St., Philadelphia, Pa.

J. Marcinkevičius, 164 Leonard St., Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija:

Dr. I. B. Bronušas, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

Dr. S. Biežiis, 3114 W. 42-nd St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. Karalius, 3303 So. Morgan, St., Chicago, Ill.

Susivienijimo Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

F. J. Bagočius, 255 Broadway, So. Boston, Mass.

N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md.

J. P. Uvick, 138 Cadillac Sq., Detroit, Mich.

Finansų Komisija:

K. Gugis, 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.

V. F. Laukaitis, 851 Hollins St., Baltimore, Md.

J. J. Gerdauskas, 434 Main St., New Britain, Conn.

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

J. Rauktytė, 50 Sterling St., Worcester, Mass.

J. Mikolainienė, 188-190 Sands St., Brooklyn, N. Y.

Mirė S.L.A. Iždininkas Tamas Paukštis

(Tąsa nuo 1 pusl.)

tos gėlės suvys-mirs. Bet atmintis apie žmogų, kuris šiame gyvenime taip gražiai pasirodė, kuris tokią puikią savo gyvenimo istoriją įstengė nupinti — niekad nemirs. Minės jį giminės, kalbės apie jį pažįstami, neužmirš jo tie žmonės, kurie tik kokį svarbesnį reikalą su velioniu turėjo.

NULIUDIME PALIKO.

Velionis dideliame nuliudime paliko visą musų organizaciją. 20,000 SLA. narių šiandien liudi netekę tikro, sąžiningo ir tikrai savo darbui atsidavusio iždininko velionio T. Paukščio. Liudi jo nemaža šeima. Dideliausiame nuliudime jis paliko savo žmoną Oną, sunų Algirdą, tris dukteris: Olimpiją, Olgą Tananevičienę ir Loretą Bastienę. Liudi jo taip gi brolis Simanas Paukštis Amerikoje ir du broliai Jonas ir Vincas Lietuvoje. Liudi jo ir visa didelė giminė. Liudi musų gerb. velionio ir visi tie, kurie jį pažinojo, kuriems jo vardas yra žinomas.

VAINIKAI.

Velioniui vainikų susiųsta gana daug ir iš įvairių miestų. Vainikai dideli ir gražųs. Begaliniai gražų vainiką (apleistoji kedė) suteikė velionio sunus ir dukterys. Gražus ir didelis vainikas prisiųstas nuo Susivienijimo. Taipgi dideli vainikai nuo SLA. Pildomosios Tarybos ir SLA. Centro Darbininkų. Tarp tų prisiųsta visa eilė didesnių ar mažesnių vainikų. Jų tarpe, kaip teko užsirašyti, prisiųsta nuo šių asmenų ir įstaigų vainikai: „Vienybės" Spaudos B-vė, velionio žmonos Onos Paukštienės, nuo draugų, SLA. 30 kp., Scranton, Pa., L. Sheporaitis, Thomas J. Stokes, Miknaitis-Rodgers šeimų, Mr. and Mrs. Zereckis, Mr. and Mrs. Sites, First National Bank of Pittston, Aldona, Anna ir Sis, Eagle House Co., Mr. and Mrs. Kashuba, Lehigh Beef Co., Carmen Maurelio, Mr. and Mrs. Matusevich, John Matusevich, Mr. and Mrs. Broadbent, ir daugelis kitų, kurių parašų nebegalėjau rasti.

PO LAIDOTUVIŲ.

Palaidojus velionį T. Paukštį, žymesnius veikėjus ir artimesnius gimines velionio šeima užprašė sugrįžti į namus. Ten sugrįžus, visus pavaišinta užkandžiu. Laike užkandžiavimo pasikalbėta apie velionį, jo gerus darbus, prisiminta jis kaipo geras, širdingas žmogus. Visi dalyviai šeimynai reiškė širdingiausios užuojautos šioje didelėje nelaimėje.

NETEKOME ŠIRDINGO DARBUOTOJO.

Su velionio T. Paukščio mirčia Susivienijimas neteko gero, širdingo ir pilnai atsidavusio musų organizacijai darbuotojo. Tamas Paukštis visu savo iždininkavimo laikotarpiu buvo širdingai atsidavęs SLA. reikalams. Savo pareigas atliko gerai, greitai ir teisingai.

Mirus gerb. velioniui T. Paukščiui, musų iždininkui, SLA. visas centras ir podraug visa organizacija taria jam paskutinį sudiev: Ilsėkis, musų mielas prieteliau šioje šaltoje svetimoje žemelėje. Mes tave ilgai minėsime. Mes tavo kilnių darbų niekad neužmiršime.

Velionio Paukščio gi šeimynai, šioje liudnoje nelaimėje, tariame širdingiausį užuojautos žodį.

P. B.

PROTOKOLAS

S. L. A. 35-to ir 8-to Dvimetinio Seimo, Įvykusio Birželio 18-22 dd., 1928 m., Lietuvių Svetainėje, Baltimore, Md.

(Tąsa).

10. Adv. F. J. Bagočius, pasakęs gražią ir momentui atatinkamą kalbą, įteikia „Tėvynės" redaktoriui S. E. Vitaičiui dovaną — gražų aukso laikrodėlį, kurį nupirko p. Vitaičio draugų delegatų grupė.

Taipgi po nuoširdžios ir atatinkamos p. Bagočiaus kalbos, p. K. Liutkus įteikia SLA. Sekretorei p-lei P. Jurgeliutei dovaną — gražų portfelį ir knygą užrašams, kurią irgi nupirko p-lės Jurgeliutės draugų delegatų grupė. Šias dovanas įteikė viešai ir oficialiai Seime tuo tikslu, kad atžymėjus šių SLA. viršininkų nuopelnus ir pasidarbavimą SLA. labui. Seimas triukšmingai aplauduoja apdovanotus viršininkus ir pastarieji dėkoja savo draugams už puikias ir reikšmingas dovanas.

11. Prašymų, Skundų ir Apeliacijų Komisija raportuoja Seimui iš savo darbuotės ir daro rekomendacijas jai pavestų ištyrimui skundų klausimu. Seimas padaro atatinkamus tarimus komisijos raportuojamais reikalais, kurie seka žemiau pažymėtuose paragrafuose.

12. Aleksandro L. Reiko pasiskundimas del jo suspendavimo. Komisija randa, kad dalykas neaiškus ir reikalinga ištirti šios bylos rekordai Centre, todel čionai negalima jokio nuosprendžio daryti. Komisija rekomenduoja šį reikalą perduoti Pildomąjai Tarybai, kuri visą reikalą nuodugniai ištyrus išneš nuosprendį sulig esamų faktų. Komisijos rekomendacija priimta.

13. Skundas buvusių SLA. 21 kp., Detroit, Mich., narių. Suvirš 100 narių priduoda skundą prieš 21 kp. valdybą ir kitus narius, nurodydami kilusią kuopoje nesątaiką ir kenksmingą skundžiamų narių elgimasi SLA. labui. Kadangi didžiuma tų pačių narių, kurie pridavė šį skundą, seniaus skundėsi Pildomąjai Tarybai, reikaludami leidimo persikelti į naują kuopą ir kadangi Pild. Taryba jų reikalavimą patenkino ir leido jiems sutverti naują 352 kuopą, tad tuomi užbaigta 21 kuopoje nesutikimai ir nebelieka reikalo toliau tą patį skundą tyrinėti ir apskųstuosius narius kaltint. Komisija todel randa dalyką užbaigtu su naujos kuopos susiorganizavimu. Komisijos nuosprendis užgirtas.

14. SLA. 36 kp. dešimties narių byla, kuriuos Pildomoji Taryba apkaltino SLA. konstitucijos paneigime ir rekomenduoja Seimui minimus narius nubausti. Komisija peržiurėjus priduotus dokumentus ir visą bylos medžiagą randa, kad šios bylos pridavimas Seimo Prašymų, Skundų ir Apeliacijų Komisijai nepilnai išpildo konstitucijos nurodymus, skyriaus 15-to, paragrafo 3, nes sulig konstitucijos patvarkymo ši komisija turi tiktai apeliacijos jurisdikciją ir negali priimti originalio bylos skundo. Todel komisija rekomenduoja šią bylą gražinti Pildomąjai Tarybai. Komisijos rekomendacija priimta.

15. Skundas Paliminos Jurkonienės, SLA. 130 kp., Livingston, Ill., narės, kad ji sirgo, pašalpos negavo ir dar buvo suspenduota. Kadangi šiuo reikalu nėra priduota pilnų rekordų, tad komisija rekomenduoja perduoti šį reikalą Pildomąjai Tarybai, kad ji papildytų visais faktais ir priduotų pastoviai SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijai visą dalyką ištyrti ir rekomendacijas Pildomąjai Tarybai patiekti. Komisijos rekomendacija priimta.

16. Skundas prieš Dr. A. L. Graičuną, V. Andriulį ir R. Mizarą, kurį jiems iškėlė pereitas SLA. 34-tas Seimas ir pavedė pastoviai SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijai visą reikalą ištirti. Šioji komisija visą dalyką pilnai ištyrus pridavė Pildomąjai Tarybai sekamas rekomendacijas, kurias galutinam užgyrimui Pild. Taryba paliko šiam Seimui:

a) Dr. Graičunas surastas ir pripažintas kaltu, bet atsižvelgiant į jo amžį ir ilgą laiką prigulėjimo prie S. L. A., jo prasižengimą šiuo kartu dovanoti ir skundą panaikinti;

b) V. Andriulis taip pat surastas kaltu ir rekomenduota jį suspenduoti iki šio 35-to Seimo. Kadangi SLA. 35-tas Seimas jau įvykęs, tai reikia skaityti skundą ir rekomendaciją jau savaimi užbaigtais.

c) R. Mizaros apkaltinimui stoka tikrų prirodymų ir todel prieš jį skundą panaikinti.

Komisija šiems faktams ir rekomendacijai pritaria. Komisijos nuosprendis užgirtas.

17. T. Danilevičiaus, nario SLA. 155 kp., Benld, Ill., patarimą „Tėvynės" Redakcijai, komisija rekomenduoja perduoti „Tėvynės" Redakcijai, kad ji progai ir galimybėms esant tuo patarimu ir nario pageidavimu pasinaudotų. Komisijos rekomendacija priimta.

18. J. Piontkos, SLA. 42 kp., Wilmerding, Pa., sekretoriaus prašymas išmokėti velionės Viktės Tarailienės palaidojimo lėšas iš jos pomirtinės, kurios paveldėjais yra nepilnamečiai vaikai. Komisija rekomenduoja, kad pavesti SLA. Sekretorei su instrukcija, kad praneštų atsišaukusiam 42 kp. sekretoriui kaip šiame atsitikime legaliai pasielgti ir kas reikalinga padaryti, kad gauti minimą pomirtinę. Komisijos rekomendacija priimta.

19. V. F. Andriulio, SLA. 335 kp., Chicago, Ill., sekretoriaus atsišaukimas delei apmokėjimo palaidojimo lėšų velionio A. Kavaliausko, kurio pomirtinė delei tam tikrų kliučių iki šiol neišmokėta. Komisija rekomenduoja ir pataria atsišaukusiam p. Andriuliui visą dalyką pilnai išsiaiškinti su Pildomąja Taryba, kad butu galima reikalas užbaigti tvarkingai ir sulig SLA. konstitucijos nurodymo. Komisijos rekomendacija priimta.

20. J. M. Bučinsko, SLA. 50 kp., Binghamton, N. Y., sekretoriaus prašymas išmokėti pomirtinę velionio Juozo Aleksandravičiaus. Šita pomirtinė neišmokėta delto, kad laike mirties velionis buvo suspenduotas delei neužsimokėjimo duoklių, tačiau p. Bučinskas tikrina, kad velionio suspendavimas įvyko ne iš paties velionio kaltės, bet per klaidą kuopos sekretoriaus. Komisija rekomenduoja šį dalyką pavesti Pildomąjai Tarybai su tuo patarimu, kad minima pomirtinė butų išmokėta, jei bus pristatyta reikalingi ir užtektini „afidavitai" šiame reikale. Komisijos rekomendacija priimta.

21. Prašymas SLA. 40 kp., Pittsburgh, Pa., kad Seimas nutartų kokiu nors budu išmokėti velionio J. Zamulevičiaus pomirtinę, kurios, prisilaikant konstitucijos, Pild. Taryba negalėjo išmokėti, nes mirties priežastimi miesto koroneris pažymėjo alkoholizmą. Komisija randa negalimu pomirtinę išmokėti, tačiau rekomenduoja šį reikalą Pildomąjai Tarybai, kad ji ištirtų velionio moters ir vaikučių padėtį ir jei suras juos reikalingus pašalpos, kad išmokėtų velionei 100 dol. iš SLA. Našlių ir Našlaičių Fondo. Komisijos rekomendacija priimta.

22. A. J. Banišauskas, delegatas SLA. 13 kp., Minersville, Pa., prašo išmokėti pomirtinės velionių Teofilės Ivanauskienės ir Antano Retikevičiaus. Šių pomirtinių Pildomoji Taryba negalėjo išmokėti delei tam tikrų svarbių kliučių. Komisija randa neužtektinais įrodymais priduotus dokumentus ir todel galutino nuosprendžio daryti nėra galima. Todel komisija rekomenduoja grąžinti Pildomąjai Tarybai šį visą reikalą su instrukcija, kad ji sudarytų pilnesnį visą faktų rekordą ir pavestų pastoviai Skundų ir Apeliacijų Komisijai šį reikalą galutinai aptarti ir patiekti rekomendacijas Pildomąjai Tarybai galutinam šio dalyko užbaigimui. Komisijos rekomendacija priimta.

23. Prašymas SLA. 10, 21, 53, 57, 63, 83 ir 101 kuopų delegatų, kad butų Seime perskaityti skundai prieš šių kuopų delegatus paduoti ir kad jų kopijos butų pasiųsta mininoms kuopoms. Kadangi šio Seimo antros sesijos nutarimu 5 sakoma: „Duotas pataisymas, kad kiekvienos kuopos skundas butų skaitytas ir svarstytas atskirai. Pataisymas didžiuma balsų atmestas" ir priimta mandatų komisijos rekomendacija delegatus priimti be jokių skundų skaitymo, todel komisija mato reikalo Seimui rekomenduoti sekamai:

a) Akyvaizdoje augščiau pacituoto Seimo nutarimo negalima Seime skaityti minėtų skundų prieš delegatus.

b) Delei ramumo ir kad išvengus keršinimo vieni kitiems narių už paduotus skundus ir delei didesnio sutikimo narių tarpe, ir pasiremiant precedentu, kad niekuomet tokių skundų kopijos nebuvo siunčiama kuopoms ir taipgi SLA. konstitucija to nereikalauja nei nepataria tai daryti ir sako, kad Seimo nutarimai yra galutini, todel minimų kuopų delegatų prašymą atmesti ir nesiųsti kuopoms minimų skundų nuorašų. Komisijos rekomendacija priimta 167 balsais prieš 126 balsus.

24. Skundas prieš Pildomąją Tarybą SLA. 14 kuopos buvusių narių, kurie patraukė Susivienijimą ir 14 kuopą teisman už iškėlimą jų iš 14 kuopos į naują 340 kuopą, kad tuo budu įvykdžius kuopoje ramybę ir gerą tvarką. Komisija rekomenduoja visą dalyką palikti Pildomąjai Tarybai, nes teismas dar nėra galutinai užsibaigęs ir todel Seimas negali nieko tuo reikalu tarti. Komisijos rekomendacija priimta.

25. A. Baronas, 349 kp., Bridgewater, Mass., organizatorius skundžia Pildomąją Tarybą, kad buk ji neleidus tvertis naujai kuopai Brockton, Mass., priemiesty. Komisija randa, kad SLA. konstitucijos patvarkymu Pildomoji Taryba turi pilną teisę steigti kuopas, ji turi augščiausią užžiurą ir juristikciją ant visų SLA. kuopų ir jų narių SLA. konstitucijos ribose. Todel komisija neranda galimu daryti kokius nors tarimus Seime šiuo reikalu ir rekomenduoja visą dalyką palikti Pildomosios Tarybos nuožiurai. Komisijos rekomendacija priimta.

26. SLA. 194 kp., Cicero, Ill., delegatai įteikia skundą delei nepriėmimo tulų aplikantų į jų kuopą. Komisija visą dalyką ištyrus randa skundą tendencingu, nes jame statoma tik vienas reikalavimas — butent, kad „Seimas nepraleistų šio dalyko, neištyrus atmetimo motyvų ir padaryti atatinkamą tuo reikalu pareiškimą." Tuo tarpu skundėjai nenori žinoti, kad Susivienijimas yra fraternalė organizacija ir kad aplikantai į tokias organizacijas yra priimami tik sulig konstitucijos nurodymo. Nepaisant aplikantų sveikatos stovio, SLA. konstitucija šiaip patvarko (skyrius 7-tas, paragr. 3, subparagrafas l):

„Kiekvieną formalę aplikaciją į apsaugos narius, drauge su daktaro paliudymais, Daktaras-Kvotėjas kuogreičiausiai turi pasiųsti Susivienijimo Sekretoriui, kuris arba priima aplikaciją, arba ją atmeta ir apie tai, be atidėliojimo, praneša kuopos sekretoriui."

Todel aplikantų atmetimo motyvai negali buti tyrinėjami, nes konstitucija neduoda jokios teisės tokius tyrinėjimus daryti. Skundas, todel, rekomenduojama atmesti. Komisijos rekomendacija atmesti skundą priimta.

27. Skundų ir Apeliacijų Komisija raportuoja, kad nėra galimymės svarstyti skundai prieš „Laisvės" ir „Vienybės" reporterius, nes Seimas jau baigiasi ir todel visų laikraščių reporteriai apleis Seimą. Su tokiu komisijos pareiškimu Seimas sutiko.

28. Sekretorė P. Jurgeliutė pareiškia, kad nesusirinko 250 certifikatų nupiginimui delegatams kelionės lėšų ir todel jokio nupinimo gauti negalima.

29. Išrinktasis Finansų Komisijos narys, J. Marcinkevičius iš Kenosha, Wis., įteikia savo rezignaciją iš komisijos, motyvuodamas tuomi, kad jis esąs labai užimtas savais reikalais ir negalėtų tinkamai eiti šių pareigų. J. Marcinkevičiaus rezignacija priimta ir jo vieton trečiuoju Finansų Komisijos nariu išrinkta adv. V. F. Laukaitis iš Baltimore, Md.

30. Finansų ir Laiškų Skaitymo Komisija išduoda raportą iš suplaukusių Seiman aukų, pirma perskaitydama dar šiuos Seimui pasveikinimus:

65) SLA. narys kompozitorius M. Petrauskas iš Detroit, Mich., sveikina Seimą ir linki jo darbams kuogeriausio pasisekimo.

66) SLA. narys P. Devenis iš Waterbury, Conn., telegrama sveikina Seimą ir aukoja 10 dol. labdaringoms įstaigoms Lietuvoje.

67) SLA. 23 kp., Shenandoah, Pa., telegrama sveikina Seimą, linki kogeriausių pasekmių jo darbams ir aukoja 5 dol. Našl. ir Našl. Fondui.

68) SLA. veikėja ir buvusi Pildomosios Tarybos narė D-rė Johana Baltrušaitienė iš Pittsburgh, Pa., telegrama širdingai sveikina Seimą ir linki jo darbams kopasekmingiausių davinių.

69) SLA. narys Vincas Kenausis iš Waterbury, Conn., sveikina Seimą, linki jo darbams gerų pasekmių ir aukoja 1 dol. D-ro Basanavičiaus Paminklo Fondui.

70) SLA. narys K. Ch. Kažemėkas iš Waterbury, Conn., sveikina Seimą, linki gerų pasekmių jo darbams ir aukoja 10 dol. D-ro Basanavičiaus vardu universiteto įkurimui.

71) SLA. 329 kp., La Porte, Ind., sveikina Seimą, linki gerų pasekmių jo darbams ir reiškia savo pageidavimus, taipgi aukoja 5 dol. Našl. ir Našl. Fondui.

72) SLA. 333 kp., East Setauket, L. I., sveikina Seimą, linki kogeriausios kloties jo darbams ir aukoja 20 dol. Našl. ir Našl. Fondui.

73) SLA. veikėjas K. P. Deveikis iš Cicero, Ill., sveikina Seimą, linki gerų pasekmių jo darbams ir aukoja 1 dol. Našl. ir Našl. Fondui.

74) SLA. 30 kp., Scranton, Pa., sekr. Ant. Čelkis sveikina Seimą, linki jam geriausio pasisekimo ir aukoja 2 dol. labdaringiems fondams.

75) SLA. 203 kp., Sebastopol, Pa., sveikina Seimą, linki gerų pasekmių jo darbams ir aukoja 10 dol. Vilniaus lietuvių našlaičiams.

Komisijos raportas iš suplaukusių Seiman aukų:

SLA. Našlių ir Našlaičių Fondui	$242.50
SLA. Jaunuolių Švietimo Fondui	35.00
SLA. Moksleivių Fondui	24.13
Vilniaus lietuvių našlaičiams	35.00
Lietuvos našlaičiams	17.00
D-ro J. Šliupo knygų išleidimui	10.00
Rašytojo Šerno paminklo fondui	11.00
SLA. nariams streikieriams	13.00
Lietuvos politiniams kaliniams	6.00
SLA. Sargybos Komitetui	5.00
D-ro J. Basanavičiaus paminklo fondui	11.00
Viso	$409.63

Komisijos raportas priimtas.

31. Prezidentui paprašius visi delegatai atsistojimu pagerbia mirusius SLA. narius.

32. Skaitomas devintos ir dešimtos sesijų protokolas, kuris priimtas su mažomis pastabomis, čia pat pataisytomis.

33. SLA. Prezidentas S. Gegužis kviečia delegatus ir visus SLA. narius užmiršti iki šio Seimo buvusius nesutikimus ir vaidus, užmiršti net ir šiame Seime buvusius nesmagumus ir nemalonius įvykius ir visiems bendrai ir sutartinai stoti darbuotis SLA. labui. Po šio savo pareiškimo Prezidentas uždaro SLA. 35-tą ir 8-tą Dvimetinį Seimą 7:30 val. vakare, birželio 22 d., 1928 m.

Seimo Prezidiumas:

St. Gegužis — SLA. Prezidentas,
V. Kamarauskas—SLA. Vice- Prez.,
P. Jurgeliutė — SLA. Sekretorė.
A. B. Strimaitis ir
S. E. Vitaitis — Seimo sekretoriai.

Komisijų Raportai

RAPORTAS SLA. STOVIO, SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOM.

SLA. 35-tam ir 8-tam Dvimetiniam Seimui.

Gerb. Seimo Delegatai:—

Per praeitus du metu buvo pusėtinai daug skundų iš SLA. kuopų ir visi tie skundai buvo iš tų kuopų, katros yra valdomos per taip vadinamus „progresistus" (jie taip save vadina), išėmus tik pora ar trejatą kuopų, katros ne jų buvo valdomos, bet šitų kuopų skundai buvo finansinio pobudžio, ne politinio. O iš augščiau minėtų kuopų, tai visi skundai buvo tik vien politinio pobudžio. Tai yra, taip save vadinanti „progresistai" visur ir visose kuopose, įvesdami politiką į SLA. kuopas, kelia suirutę, o katrie jų diktaturos neklauso, tai tuos kuopų narius spendavo. Kitose kuopose taip toli nuėjo, kad net kuopos valdybos prezidentą prašalino iš vietos tik todel, kad jis leido padaryti įnešimą, pataisyti kuopos praeito susirinkimo protokole paragrafą, nes du paragrafai beveik vieną ir tą patį reiškė. Tas buvo padaryta SLA. 129 kuopoj. Mat prezidentu buvo ne jų plauko žmogus. Su ta kuopa daugiausia buvo susirašinėjimų ir tąsynių, nes mat buvo apie vienuolika kuopos narių į tą įtrauktų, tai reikėjo labai daug rašinėti ir labai ilgų laiškų. Pirmiausia reikėjo parašyti paklausimus, kodel taip darė, po tam reikėjo kiekvienam atsakyti skyrium, prisiėjo po tris, keturis ir penkis puslapius prirašyti vienam laiškui.

Viso skundų buvo arti dvidešimts. Tikro skaičiaus neturiu, todel kad iš nekurių kuopų buvo toki menkniekiai paduoti, kad neverta nei svarstyti. Toms kuopoms buvo parašyta, kad toki dalykai neverta SLA. Skundų komisijai svarstyti ir tuo buvo baigta. Svarbesnius skundus tai pasižymėta kuopų numeriais.

Per tą laiką skundų reikale buvo parašyta ir atsakyta 76 laiškai. Taipgi turiu pasakyti gerb. Seimui, kad tie skundai prasidėjo tik pabaigoj spalio mėnesio 1926 metais. Pirmas skundas buvo prisiųstas iš 129 kuopos ir tada tai kaip kokia epidemija pakilo eiti skundai per kokius 6 mėnesius. Bet po tam vėl nustojo; turbut todel, kad SLA. Pildomosios Tarybos rinkimai artinos, tai buvo užimti agitacija, neturėjo laiko kuopose ergelių kelti ir suirutę daryti. Taipgi turiu priminti, kad tie 76 laiškai buvo parašyti tik vieno komisijos nario, F. Živato, o kiti du komisijos nariai kiek parašė, tai čia dar neprirokuoti, ir tai turiu priminti, kad ne visi laiškai buvo pažymėti į knygutę, kaip kada nebuvo laiko pažymėti ir taip praėjo.

Kiek teko su SLA. kuopom ir pavieniais nariais susirašinėti ir patirti jų mandagumą, tai nei viena kuopa nepasirodė tokia autokratiška kaip 57 kuopa. Ta kuopa nesiskaito su nieku. SLA. 57 kuopa suspendavo tos kuopos narį J. Jankauską už kokį ten prasikaltimą du ar trys metai tam atgal papildytą. Kada tapo Skundų Komisijai prisiųstas skundas ir teko parašyti į kuopą patyrimui kaip ir kame priežastis suspendavimo augščiau minėto nario, tai trumpai ir storai atsakė, kad už tą ir tą suspendavo ir gana. Kada buvo kuopai nurodyta, kad ten yra labai neaiškus suspendavimas ir kaltinimas, kurio delei J. buvo suspenduotas, tai kuopos sekretorius Ignas Urmanas atsakė, kad niekeno nėra reikalas kaip tik kuopos, ir jei kuopa suspendavo, tai ir turi but suspenduotas ir atliktas reikalas.

Iš pavienių narių, su kuriais teko susirašinėti skundų reikale, tai nemandagiu pasirodė V. Andriulis. Tas tai toks pat kaip ir 57 kuopa, labai autokratiškas ir su nieku nesiskaito; savo atsakymuose į paklausimus taip storžieviškai atsako, tik ne tai, ko klausi, bet savotiškai ir tikrai diktatoriškai, ir to delei su juo nebuvo galima kaip su žmogum ir dar inteligentu, kaip reikiant susikalbėti.

Kitas tai Dundulis, taipgi iš Chicagos, iš SLA. 129 kuopos narys. Tas tai visai nieko neatsako, visai ignoruoja.

Na o apie Dr. A. L. Graičuną, tai jau nežinia nei ką ir kaip sakyti. Su tuom žmogum tai jau jokios rodos nebuvo galima gauti ir prie jokios išvados prieiti. Jam gali rašyti ką tik nori, bet nuo jo jokio atsakymo į savo paklausimą negausi; vietoj atsakymo, tai gausi arba iš „Vilnies" arba iš „Laisvės" iškarpą ir mažą kelių žodžių laiškutį su prižadėjimu, kad dar ir daugiau tokių iškarpų gausi, o jei dar tuo neužsiganėdinsi, tai kaip kada prisiunčia cielą bundulį „Laisvių" arba „Vilnių" nuo kokių trijų keturių metų, kur jis kada ten kokias nesąmones rašė. Jei nori atsakymo, tai jis tau liepia ten persiskaityti. Na, tai jei nori ir skaityk, o perskaitęs tuos jo straipsnius, tiek žinosi kiek ir pirmiau. Su tuom žmogum, kaipo su pavieniu SLA. nariu, tai daugiausia ir ilgiausia tapo susirašinėta. Ėmė apie šešis mėnesius, ir jei butų norima, tai butų buvę galima ir iki šio laiko vesti susirašinėjimas, jei nebutų pasakyta, kad daugiau nerašyk ir tai dar vis laiks nuo laiko gauni „gerų žinučių" iš „Vilnies" ar „Laisvės" pasiskaityti.

Grįžtant prie SLA. kuopų skundų reikale susirašinėjimų, tai po 129 kuopos antrą vietą užėmė 177 kuopa ir trečią 113. Su pastarąja kuopa daug buvo susirašinėta ir bandyta, kad kaip nors sutaikyti Igną Grigaitį su kuopa. Bet veltui. Ten, trumpai sakant, buvo nesumanus kuopos reikalavimas. Kuopa turėjo kokį tai pikniką, ir tame piknike kas ten norėjo peštis. Kaip paprastai pirm pėštynių turi gerai išsikolioti. Čia taip atsitiko, kad tik koliojimos užteko. Tačiau vienas kitą apskundė už koliones. Na ir kokiu ten budu įsikišo kuopa. Kad tą skundą sutaikinti, už sutaikymą užmokėjo $25.00. Po tam reikalauja, kad Ignas Grigaitis gražintų tuos $25.00 kuopai, mat buk jo kaltė buvo tų kolionių iškilime. Kada I. Grigaitis nenorėjo atiduoti tų $25.00, tai tada atsiuntė skundą Skundų Kom. ir reikalavo, kad Skundų Kom. iš kolektuotų tuos $25.00 iš Grigaičio. O kaip viskas ten išsižiurėjo, tai buvo tik tarp dviejų narių asmeniški reikalai, daugiau negu kuopos, tai yra tarp Grigaičio ir Makovecko už kokias ten paskalas.

177 kuopos skundas, jei neklystų, tai buvo už nelegališkai kuopos valdybos išrinkimą. Ten ir ilgų susirašinėjimų buvo, bet prigelbstint p. S. Vitaičiui, kaip ten važinėjo, skundas likviduotas.

(Daugiau bus)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

KELIONĖ LAIVU.

Liepos gražus popietis. Laivas išplaukė iš uosto apie pirmą valandą po piet. Susirinkusių žmonių minios, palydėjusios savo draugus, gimines ir pažįstamus, subėgę į prieplaukos galą, šaukė, rėkė, skepetelėmis mosykavo, kepurėmis ore maišė — lydėdami išplaukiantį į jurą laivą. Vieni žmonės juokėsi, kitiems akyse ašaros žibėjo. Orkestro triubų balsai, susilieję su laivo švilpynės spiegimu, drebino kiekvieno jausmus. Tie, kurie iškeliauja ir tie, kurie palydi ramiai ant vietos nenurimo; jie bėgiojo iš vietos į vietą, kad galėtų koilgiausiai su savo pažįstamais matytis.

Netrukus laivas išplaukė juron ir už pusvalandžio pranyko tolumoje.

Antroje klasėje, prie pat krašto laivo, visą laiką ramiai sėdėjo vidutinio amžiaus moteris. Savo išvaizda ji atrodė inteligente. Ji buvo šviesių plaukų mėlynakė. Rimtai aplinkui savęs apsidairiusi, ji pasikėlė iš vietos kur visą laiką ramiai sėdėjo, pasitraukė arčiau kajutų sienos ir atsisėdo arti ten pat sėdinčio vyriškio. Jis buvo veik to pat amžiaus, kaip ir ta moteris.

Kuomet, išplaukiant iš uosto, palydovai kėlė ovacijas ir iškeliaujanti keleiviai bėgiojo iš vietos į vietą, šita moteriškė sėdėjo koramiausiai, nei rankos augštyn nepakeldama. Tai liudijo, kad jos niekas o niekas ton tolimon kelionėn nepalydėjo. Tai tėmijo prie kajutų sienos sėdintis viduramžis žmogus, netoli kurio dabar ji atsisėdo.

Vanduo buvo tyras ir ramus tarsi veidrodis, į kurį laiks nuo laiko iš po debesėlio pasirodžiusi saulelė atsimušė ir nutiesė ilgą-ilgą auksinės spalvos toką; taip toli kaip tik akys gali užmatyti. Debesėliai vienas paskui kito slinko per mėlyną dangaus skliautą žiemvakarių link. Išplaukianti į atvirą jurą laiveliai rėžė vandens ramų veidą, palikdami paskui save platų rėžimą kaip kokią plačiausią gatvę, ar platų vieškelį. Ko toliau į vandenyną, tuo rečiau laivus buvo galima pastebėti. Pagaliaus matėsi tik mus belydinti jurų paukščių buriai. Štai, ir kita pusė valandos kelionės praslinko.

— Puikus šiandien oras — prabilo keleivis į arti sėdinčią moterį.

— Taip, labai malonus popietis. Išrodo, kad turėsim ramią kelionę per vandenyną.

— Apsimainius dar keliais žodžiais, keleivis, matydamas kad ši ponia silpnai kalba angliškai, užklausė:

—Kokios tamsta tautybės?

Be jokio varžymosi, moteris atsakė:

— Keliauju Lietuvon, jei bus man lemta Lietuvą pasiekti.

— Kodel Tamsta nepasieksi Lietuvos, jei jon keliauji? Nejau tamsta manai kur nors pakely išlipti?

— Ne, nemanau niekur sustoti. Tik ot taip sau — manau nepasieksiu Lietuvos, nė gi antros pusės vandenyno, nes jaučiuos suvis niekam nereikalinga. O tokis gražus vandenio paviršius, toks jo ramumas begalo mane savo prieglobstin vilioja...

— Ką tamsta kalbi! Ar manai juron šokti?

— Ne, nemanau šokti. Bet gal kas manęs pasigailėtų ir paduos man pagalbos ranką per šią tvorą...

— Kas yra su tamsta, kad apie tokius nemalonius daiktus juokauji? Nejaugi žmogus gyvena tik tam, kad mirti? Juk žmogus gyvena ir tam, kad gyventi ir džiaugtis, — tęse kalbą keleivis, manydamas, kad ši moteriškė yra lengvo budo ir ieško sau simpatijos, kaip kad paprastai musų gyvenime lengvabudės moters, susitikusios nepažįstamą, panašią kalbą užveda, kad jos niekam nereikia, kad ji yra visų persekiojama, skriaudžiama, išnaudojama ir tam panašiai. Todel, turėdamas omeny, kad čia jis sutiko moterį, su kuria bus galima kelionėje laikas maloniai praleisti, stengėsi parodyti savo begalinį švelnumą ir simpatiją.

— Tamsta manęs suvis nepažįsti, — atsiliepė ponia, pertraukdama jo saldžiąją kalbą. — Aš suprantu tamstą ir žinau prie ko tamstos malonumas taikomas. Atleisi man tamsta už tai, kad pasakysiu, jog man jokios simpatijos nereikalingos ir į tai aš žiuriu kaipo į įžeidimą... Ar matai kaip eidami laivai šio tykaus vandenėlio paviršių rėžo, palikdamas paskui save didelį taką, taip tamstos žodžiai, kuriuos taip taikai mano širdin, rėžo mano jausmų ramumą, drumščia sąžinės tylą... Aš matau tenai toli, ant kranto, kapus ir vaikščiojančius baltus šešėlius visų tų, kurie plaukdami gyvenimo laivu, priplaukė paskutinį uostą. Tarpe tų šešėlių aš matau vieną man pažįstamą, su kuriuo aš begalo trokštu buti. Jis tik vienui vienintėlis mane suprato. Jo žodžiai šildė mano sielą kaip pavasario skaiščioji saulutė...

Moteris apsikniaubė ir pradėjo verkti.

— Gali buti tamsta nesenai palaidojai savo vyrą? — užklausė keleivis.

Moteris nieko jam į paklausą neatsakė. Jis bandė ją raminti. Pareiškė, kad ji bereikalingai nervuojasi, nes kuomet paliečia žmogų nelaimė, tai verksmu dalyko niekuomet nepataisysi; reikia imti visus blogumus kaip papraščiausius atsitikimus, ir užsilaikyti ramiausiai kaip galima.

— Tad meldžiu palikti mane ramybėje, — atsiliepė moteris ir visoj kelionėj vengė su juo nesusitikti.

Ar grįžš kuomet nors ši keleivė pas savo mylimą draugą, idant susivienijus su juo tarpe baltų šmėklų?

TRAGEDIJA.

Jis suėmė ją galingomis rankomis... Ji nieko nesuprato ir negalėjo kalbėti... Visa karšta, lyg ugnimi degino jo rankas... Jis draskė gabalėliais jos drabužį. Bet kada palietė ją lupomis — ji amžinai pražuvo...

Tai buvo... bulvė.

Kristus Jojo Ant Asilo, Dabar Asilai Joja Ant Lenino

Rašo T. J. Kučinskas.

(Užbaiga)

Rusijoj dirbtuvė Gus Krustilny dirbo stiklą. Buvo apskaitliuota, kad dirbimas stiklo turėjo lėšuot 1,200.000 rublių, bet kaštavo 2,420.000 ir dar reikėjo 100,000 del sugadinimo mašinų. Reiškia, dirbimas stiklo davė nuostolių 1,320.000, taip kad 1926—1927 metuose vietoj padaryti 8,000 tonų stiklo, padarė tik 3,967 tonus; vietoje toną stiklo padaryti už 116 rublių, lėšavo 337 rubliai, t. y. nuostoliai ant kiekvieno tono po 221 rublį.

Toliau ta komisija „Izvestijoj" sako, kad visa Rusijos komunistų kontroliuojama industrija 1926—27 m. sugadino produktų,t.y. žalios medžiagos nuo 60% iki 65%. Dirbtuvės per netikusį vedimą—betvarkę davė tiesioginį nuostolį nuo 40 iki 45 nuošimčio. Sudėjus į kruvą Rusijos komunistų valdoma industrija davė nuostolių nuo 100% iki 110%.

Gus Krustilny stiklo dirbtuvės komunistų vadai „labai mokyti" vyrai kaip „Vilnies" red. kad sako, surado, kad stiklą dirbti, tai reikės kasti smėlį iš po balos ir kad Konstantinovski stiklo dirbtuvė turėsianti vežti žalią medžiagą — smėlį iš po balos, tolumas 100 vioršty iš Lisičanko balos. Kad visą šitą darbą padaryti, komisija surado, jog tas darymas stiklo duos 1,000.000 aukso rublių nuostolių. Bet tai dar ne viskas. Konstantinovski stiklo dirbtuvę turėjo pabudavoti į 9 mėnesius, bet ėmė laiko 15 mėnesių. Ta dirbtuvė turėjo kainuot 1,500.000, tačiaus kainavo 9,000.000 ir dar reikės pridėti daugiau negu milioną rublių del taisymo dirbtuvės, kurią sugadino bebudavojant. Reiškia, pabudavojimas Konstantinovski stiklo dirbtuvės padarė daugiau negu 10,000.000 rublių nuostolių.

Dar toliau. Dagoni stiklų dirbtuvė reikėjo pabudavoti per 12 mėnesių, bet ėmė laiko 17 mėnesių; kad padaryti stiklą del langų, turėjo lėšuot 129 rubliai tonas, tačiau lėšavo 305 rubliai. Reiškia, padarymas tono stiklo nuostolis buvo 177 rubliai.

Šitas viskas paimta iš „Izvestijos" bal. 29, 1928 m.

Vienok musų komunistų organų meklioriai nieko apie tai nesako. Mat jiems teisybė pasakyti yra vienas iš sunkiausių dalykų. Kaip jie sakys teisybę apie susmukimą komunizmo Rusijoj, kadangi jie visuomet melavo, sakydami, kad Rusija yra darbininkų rojus? Kaip greitai „Laisvė" ir „Vilnis" pasakytų teisybę apie Rusiją, taip greitai susmuktų jųjų apgavinga agitacija.

Afghanistano Caras Sovietų Rusijoj.

Paimkit „Izvestiją" gegužės 4, 1928. Su kokiu dideliu džiaugsmu Rusijos „darbininkų" vadai pasiliko Afghanistano carą! Beveik visas pirmas „Izvestijos" lapas papuoštas paveikslais ir aprašymais su didžiausiu pasigėrėjimu apie Afghanistano tironą.

Paveikslas parodo kaip vice caras Kalinin su Afghanistano tironu važiuoja puikiam automobily. Paveikslas parodo, kaip Afghanistano tironas išėjo iš gelžkelio stoties Maskvoj ir aprašo kaip darbininkų benas griežė Afghanistano caro himną — Dieve apsaugok Afghanistano tironą.

Negana to, velyky kniaz Čečerin aprašo kokia didelė garbė ir laimė Sovietų Rusijai turėti tokį puikų svečią kaip Afghanistano caras.

Po to, Afghanistano caras peržiurėjo Rusijos geriausią kariuomenę. Ant galo komunistų čyfai nusivedė Afghanistano carą parodyti Leniną karste. Ištiesų, jeigu Leninas galėtų žinoti, kad Stalinas užsikvietė Afghanistano carą į Rusiją, tai Leninas apsiverstų karste!

Bet tai dar ne viskas. Po visų ceremonijų, kada Stalinas, Kamenin, Čečerin ir kiti išbučiavo Afghanistano caro ir jo štabo pantaplius, suėjo vakarieniauti. Vakarienėje dalyvavo Sovietų Rusijos vyriausi valdininkai; viso 75 svečiai ir turėjo mokėt po 50 rublių. Indai, iš kurių svečiai valgė, lėšavo po 500 rublių. Vien tik valgiai kainavę daugiau 7,500 rublių, nerokuojant vynų ir šampanų.

Ir tas viskas daroma del darbininkų naudos! O „Laisvės" ir „Vilnies" meklioriai didžiuojasi ir sužiniai meluoja, kad Rusijoj yra darbininkų tvarka ir valdžia!

Rusijos liaudis nuvertė savo tironą, gi dabar Stalinas kviečia Afghanistano carą į svečius Rusijon, bučiuoja to caro pantaplius, garbina jį kaipo šalies geradėją, gi tas geradėjas savo šaly milionus žmonių turi pavergęs, prispaudęs ir paniekinęs. Afghanistanas turi pavergęs savo šalį vardan Dievo darbės, Stalinas turi pavergęs Rusiją del Lenino garbės. Abudu yra juodu lygus tironai — išperėti iš velniško kiaušinio.

Šitokius dalykus matant, ar gali sveiko proto ir sąžinės žmogus buti komunistu? Vienok komunistai giriasi, kad Rusijoj yra darbininkų rojus. Jeigu ten yra rojus, tai kodel komunistai nevažiuoja į tą rojų?! Kodel Rusijos Sovietai neįsileidžia žmonių to „rojaus" pamatyt? Kodel Rusijos liaudis yra persekiojama? Ar galimas daiktas, kad Rusijos liaudis ant tiek butų žiopla, kad nenorėtų rojuje gyventi? Ten yra pasibaisėtinas prispaudimas ir skurdas! Baisiau, negu prie caro.

Turim dvi gaujas nesąmonių skelbėjų: viena krikščionių, kita — komunistų.

Viduriniuose amžiuose, katalikybės galybėje, katalikai degindavo žydus, kad gavus aukso. Katalikai tikėjo, kad iš trisdešimts sudegintų žydų gaus vieną ancą aukso. Tukstančius žydų sudegino. Vienok aukso negavo iš sudegintų lavonų pelenų.

Dabar komunistai Rusijoj mokslo vyrus sušaudė, į kalėjimus sugrudo delto, kad įvykdžius greičiau komunizmą. Tačiaus kaip katalikai iš sudegintų žydų negavo aukso, taip Rusijos komunistai neturi komunizmo iššudę mokslo vyrus.

Šiandien Indijoj, Tibete, Azijoj, Tibeto gyventojai neįsileidžia baltveidį žmogų į savo „šventą" žemę, kad nesupykinus savo Dievo. Tibeto gyventojai sueję į bažnyčias špules su siulais užsimovę ant lazdų suka apie galvas vydami velnius iš bažnyčios. Taip šiandien Rusijoj, Lenino tėzių „išmokyti" agitatoriai, laikydami „prakalbas", pasmerkia mokslą, kaipo didžiausį priešą komunizmo, taip kad Rusijos mužikai prisiklausę tų „moksliškų prakalbų", daug atsitikimų buvo, kad mužikai įtužę ant mokslo, sudegino net Markso Kapitalą! Ir tas viskas daroma del greitesnio įvykdynimo komunizmo.

Jeigu „Laisvės" ir „Vilnies" „mokytieji" redaktoriai butų teisingi, tai jie sušauktų savo aklus pasekėjus ir pareikštų, kad jie nieko nežino. Žinoma, jeigu jie žinotų kad jie nieko nežino, jie tą pasakytų. Bet kaip jie pasakys, kad jie nieko nežino, kuomet jie tiki, kad jie viską žino? Aš žinau dvi grupes neišmanėlių: vieni, kurie nieko nežino, kiti kurie viską žino. Prie vienos ar kitos grupes priklauso komunizmo skelbėjai.

Šiandien Rusijoj darbininkai politiškų teisių neturi. Romos respublikos laikuose vergai buvo pripažinti, kad jie neturi dušios. Tiktai turčiai turėjo dušią. Jeigu vergas ir turėtų dušią, vistiek jo dušia eina į pragarą, tai kam tokiu budu dar sakyti, kad vergas turi dušią? Geriau vergui dušios nepripažint.

Taip pat šiandien yra Rusijoj. Komunistų vadai nepripažįsta darbininkams nė valstiečiams teisės balsuot nė rinkt šalies atstovus. Kam jiems duot teisę balsavimo, jie nėra žmonėmis, jie tik yra gyvunai del naudos komunizmo vadams. Jeigu jiems suteiksi balsavimo teises, tai jie neišrinks dabartinių valdininkų, o kuomet žinoma, kad jų nerinks, tai darbininkai neturi but pripažinti žmonėmis su politiškomis teisėmis.

Krikščionys del skelbimo krikščioniško „mokslo" Indijoj ir Chinijoj išleido šimtus milionų dolerių, vienok krikščionims nepadarė nė vieno inteligentiško ir sveiko proto induso ir chino. Komunistai taip gi išleido milionus dolerių skelbdami komunizmo „mokslą", bet ant nelaimės, komunistų agitatoriai nepadarė nė vieno inteligentiško ir sveiko proto žmogaus komunistu.

LIETUVOS EKONOMINĖ BUKLĖ.

(Tąsa nuo 3 pusl.)

sutiko labai palankiai. Daug iš jos laukė, daug tikėjosi. Bet sulaukė nedaug, nes šiai vyriausybei buvo lemta labai trumpai egzistuoti. Galop nei šiaip nei taip prišoka prie valdžios vairo tautininkai. Tuojau įveda griežtą savo režimą. Liaudis visa tai sutinka labai šaltai, su dideliu nepasitikėjimu. Tačiau tautininkai nesilaiko tokios taktikos, kaip krikščionys demokratai ir žemės ukio kėlime nemaišo politikos, o stengias eiti neitraliu keliu. Bet tautininkų įvestas režimas liaudžiai nėra malonus reiškinys. Sodžius šią dabartinės vyriausybės režimo „dovaną" priėmė ir dabar laiko su nepasitenkinimu. O kas liečia žemės ukio kulturos kėlimą, ukininkų kreditavimą ir kitus žemės ukio reikalus, tai dabartinei vyriausybei daug ką rimto prikišti negalima.

Baigiant šį rašinį noriu paminėti vieną faktą, kad yra dar ir tokių žmonių, kurie tvirtina, o kiti gal but net provokaciniais tikslais, jog Lietuva negali ekonominiai išsilaikyti, girdi nėra nei rudos, nei anglies, net savo druskos neturinti. Toki pasakojimai yra labai nerimti ir be pamato. Lietuva, jei sugebės tvarkyti savo reikalus, gali puikiai ekonominiai stiprėti. Aš jau pirmiau minėjau, kad Lietuva vien už linus gali gauti iš užsienio apie 250,000.000 litų. Už pieno produktus gali gauti apie 150,000.000 lit. su viršum į metus. Vištų kiaušinių ir kiaulių gali irgi parduoti už kokį 100,000.000 litų per vienus metus, o kur kiti produktai. Tokiu budu kas metai Lietuva gali gauti iš užsienio už savo žemės ukio produktus apie 600,000.000 litų, o kaip matėme, Lietuvai užtenka išleisti tik 250,000.000 lit. Tad paskaičiuokime, kiek kas metai gali į Lietuvą įplaukti svetimos valiutos. O kiek įplauks Lietuvon kas metai svetimos valiutos, ant tiek Lietuva kas metai darysis turtingesnė.

Mažosios Lietuvos Jaunuomenė

Ką vadiname mažąja Lietuva? — gal tulas paklaus. Mažąja Lietuva, kai kas Prusais, vadiname Klaipėdos kraštą ir Tilžės miestą su tolimomis apylinkėmis, daugiau kai visas Tilžės apskritys, nes ten daug gyvena lietuvių. Daug yra ir jaunuomenės.

Mažosios Lietuvos jaunuomenės veikimas visuomeniniame darbe ir šeimyniniame gyvenime gana įdomus, skirtingas nuo Didž. Liet. jaunuomenės gyvenimo, tad verta su juo susipažinti. Bet apie tai vienu kartu negalima parašyti. Tik per tam tikrą laiką mes su jų veikimu ir jais pačiais susipažinsime. Šiuo kart pakalbėsime apie tai, kaip pradėjo organizuotis Maž. Liet. jaunuomenė Tilžėj, nes tik Tilžėj ir buvo pradžia lietuvių jaunuomenės kulturinio ir tautinio darbo.

Pilmoji Tilžės lietuvių jaunimo draugija vadinosi „Birutė", suorganizuota 1885 m. ir pirmą kartą viešai pasirodė su lietuviškomis dainomis ir vaidinimais scenoje 1895 m. Tai buvo pirma lietuvių didelė šventė Tilžėje. Galingas Maž. Lietuvos lietuvių tautinio atbudimo viešas pasireiškimas. Šventėn atvyko keliolika šimtų jaunuomenės ir suaugusių lietuvių iš Tilžės apylinkių ir tolimų Maž. Lietuvos vietų. Nuo tos šventės iki šiandien Maž. Lietuvos lietuviai yra užsigrudinę tikrai tautinėj dvasioj ir joki režimai, persekiojimai, šovinistiniai vokiečių elgėsiai (apie kuriuos savo vietoj pakalbėsime) jų nepaveikė. Jų vienintėlis gyvenimo ir darbo tikslas, anot dainos: lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir but...

Po kiek laiko įsisteigė giedotojų (choro) draugija, kuriai vadovavo ir dabar vadovauja gerb. rašytojas, filosofas Vydunas. Draugijos choras nekurį laiką giedojo Tilžės laukininkų (ukininkų) bažnyčioje. Dėka kun. Reidžio, kuris maloniai chorą priėmė bažnyčion ir juo rupinosi, net iš sakyklos kvietė jaunuomenę prie jo dėtis, choras susiorganizavo tvirtais pagrindais, į kurį prisidėjo jaunuomenė, iš kurių vėliau išaugo energingi lietuvių veikėjai.

Choras giedodavo bažnyčioj didžiųjų švenčių dienomis. Be to, draugų vestuvėse, laidotuvėse ir tt. Bažnyčioj ne ilgai teko giedoti. Reikėjo pasišalinti. Mat nepatiko vokiečiams, kad lietuvių choras gieda. Giedotojų draugija ir nesiveržė bažnyčion. Nenorit — nereikia! Kad tik mes susiorganizavome, o darbo rasime! Su tokiomis mintimis ėmės giedotojų draugija darbo, kai ją pavarė iš bažnyčios. Ji veikė bendrai su „Birute", ruošė vakarus, koncertus, pavasario, vasaros, rudens ir kit. šventes, subuvimus. Kai kada, net savo tarpe konkuruodavo, kuri geriau suruoš: „Birutė" ar giedotojų draugija. Bet tą konkuravimą žinojo tik draugijos. Jei vokiečiai vienai iš konkuruojančių norėdavo pakenkti, tai abi stodavo ir savo tikslo atsiekdavo. Po kurio laiko „Birutė" nusilpo. Mat beveik visa aktyvioji jaunuomenė perėjo giedotojų draugijon. Kur daina — ten jaunuomenė! Tada visa giedotojų draugija dirbo už dvi draugijas ir dar energingiau. Ji ruošė vakarus, koncertus, paskaitas, šventes ne vien Tilžėje ir Klaipėdoje, Rusnėje, Verdainėje, Šilutėje, Gumbinėje, Pagėgiuose ir kitur. Tokių gastrolių per metus padarydavo daugiau, kai dvi dešimtis vietų.

Daug kartų dainavo ir vokiečių vakaruose. Nors jie lietuvių chorą išvijo iš bažnyčios, bet neturėjo jėgų atsispirti prieš lietuvišką dainą. Dainininkus kviesdavo koncertuoti į jų sales ir nusilenkdavo tai, jų išniekintai, lietuviškai dainai ir dainininkams.

Vakaruose vaidindavo Vydūno parašytus veikalus, kuriuose vaizduojamas lietuvių tautinis ir kulturinis gyvenimas, iškeliamos klaidos ir mokoma kaip jas pataisyti, sustiprinama žiurovai tautinėje dvasioje.

Tais laikais giedotojų draugija turėjo apie 100 narių. Švento tėsna susirinkdavo iki 3,000 ir daugiau dalyvių lietuvių. Giedotojų draugijos nariai įsteigė jaunųjų draugijas Katyčiuos ir Kyžiuose.

„Birutė" 1911 m. vėl pradėjo uoliai veikti, statė sau tikslą jaunųjų draugijas steigti. Jos nariai važinėjosi po Maž. Liet. ir per trumpą laiką įsteigė daugiau kai 10 jaunųjų draugijų, butent: Pagėgiuose, Puskalviuose, Spitrėj, Griežpelkiuose, Kulminuose, Rukuose ir kitur. Tais darbo metais pirmininkavo Vanagaitis.

Tais pat metais įsisteigė Tilžės lietuvių kliubas, kurio tikslas buvo, sutraukti vienon draugijon visus lietuvius inteligentus, kas geriausiai ir pavyko. Buvo ruošiamos paskaitos tautiniais, kulturiniais ir ekonominiais klausimais, ruošiamos pramogos.

Kliubui pirmininkavo M. Gudatis, žinomas veikėjas, žurnalistas, ilgai buvęs Klaipėdoj leidžiamo lietuvių dienraščio „Lietuvos Keleivis" redaktorium.

Kada jau buvo įsteigta daug lietuvių draugijų, kilo mintis kaip jas koncentruoti vienon, kad silpnesnioms padėti, kad geriau veikiančios butų pavyzdžiu kitoms ir tt. Buvo sumanyta sudaryti jaunųjų draugijų centras. Visi tam pritarė ir 1912 m. Tilžėje įvyko pirmas visų Maž. Lietuvos jaunųjų draugijų ir giedotojų dr. atstovų suvažiavimas, kuris ir sudarė tokį centrą, pavadindamą „Santara". Jos pirmininku išrinktas Vydunas, sekretorium M. Gudaitis. „Santara" veikia ir dabar. Apie jos veikimą ir Maž. Liet. jaunųjų veikimą atskiruose vietose, kitą kartą.

J. K. Beleckas.

GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE"
„TĖVYNĖJE"

TĖMYKITE!

Didelis 548 Puslapių Paveiksluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina $1.50
Drutame apdare $2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės" Administraciją šiuo adresu:

„TĖVYNĖS" ADM.,
307 W. 30-th Street,
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

SLA. PIDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMAS.

Rugpiučio 2 ir 3 dienomis S. L. A. name įvyko musų organizacijos Pildomosios Tarybos suvažiavimas. Suvažiavime apkalbėta bei aptarta visa eilė svarbesnių reikalų. Ypač daug kalbėta apie pastarojo Seimo paliktuosius Pildomąjai Tarybai atlikti reikalus. Be ko kito, nutarta dalyvauti, inkorpore, velionio Paukščio laidotuvėse ir išnešta bei pasiųsta velionio šeimynai užuojautos rezoliucija.

ATOSTOGAUJA.

Užėjus karštam orui, dalis Raštinės darbininkų bei tarnautojų paleista atostogoms. Pastaruoju laiku porai savaičių atostogoms išvyko „Tėvynės" redaktorius S. E. Vitaitis ir Centro raštinės darbininkės: P. Aleksiutė, A. Pieteriutė, M. Aušriutė bei spaustuvės darbininkas A. Muras. Šį pirmadienį iš atostogų sugrįžo raštinės darbininkė B. Vizbariutė.

ATVYKO ŠIMTAAMŽIS LIETUVIS.

Praeitą savaitę laivu „Lituania" atvyko Amerikon lietuvis Jurgis Skinderis, kuris turi 104 metus amžiaus. Atvyko pas savo sunų policinatą, kuris tarnauja Floral Park'e, L. I.

Vietiniai laikraščiai žymi, kad Jurgis Skinderis yra neturtingas. Lietuvoje gyveno ant mažo žemės sklypelio. Nekurie laikraščiai įdėjo senuko paveikslą ir parašė apie šitą šimtametį senelį editorialus. Senukas išrodo gana gerai, sveikas, linksmas ir gero budo. Jo atvykimu daugelis žmonių susidomėjo.

Senukas Jurgis Skinderis paeina iš Tytavėnų, Raseinių apskrities. Be sunaus policimano senukas turi dar tris dukteris, kurios gyvena Brooklyne ir yra ištekėjusios ir kai kurių net vaikai vedę.

Kaip „Vienybė" pažymi, tai senukas Skinderis jau trečiu kartu vedęs. Paskutiniu laiku vedė turėdamas 97 metus amžiaus. Savo žmoną, kuri dabar yra 60 metų amžiaus, palikęs Lietuvoje. Amerikon atvyko pas savo veikus ir čia viešėsis apie porą mėnesių, bet jei patiksią Amerikoje gyventi, tai užsiliksiąs ir ilgesniam laikui, o gal ir ant visados.

Jaunystėje Jurgis Skinderis dirbęs bankuose Lietuvoje ir Latvijoje; taip gi buvęs policininku Rygoje. Visai jaunu budamas gėręs ir rukęs, bet vėliau visa tai metęs. Jo nuomone, kad pasiekti ilgų metų, reikia negerti, nerukyti, vest paprastą kaimo gyvenimą ir buti smagiu ir linksmu: šokti, dainuoti ir tt.

Manoma, kad Jurgis Skinderis, tai seniausias Amerikon atvykęs žmogus.

Brooklyn'o lietuviai, rodos, rengia Jurgio Skinderio priimtuves. Butų tai savotiškos ir reikalingos priimtuvės.

LANKĖSI „TĖVYNĖS" REDAKCIJOJE.

Pirmadieny, rugp. 6 d. „Tėvynės" redakcijoje lankėsi Bostonietis SLA. narys p. Neviackas, vel. Neviacko pusbrolis. New Yorke lankosi atostogaudamas, todel prie progos aplankė ir musų įstaigą.

VAIDINIMAS PO ATVIRU DANGUMI.

Musų gerb. artistas St. Pilka vis ką tokio ypatingo ir įdomaus surengia. Pastaruoju laiku, besilankydamas New Yorke-Brooklyn'e, p. Pilka sumanė surengti vieną įdomiausių parengimų, kokio pas mus dar niekas nerengė, tai yra vaidinimą po atviru dangumi. Vaidins savo parašytą, begalo įdomų scenos veikalą. Vaidinimas įvyks Maspeth'e, kun. Miluko parapijos darže. Vaidinimo diena dar nežinoma, bet netrukus bus paskelbta.

Patartume visiems šį įdomų, po atviru dangumi, vaidinimą atlankyti.

Rep.

ĮVYKĘ PARENGIMAI.

Šeštadieny, rugp. 4 d., Klaščiaus svetainėje Brooklyn'o Jaunų Lietuvaičių Dr-ja rengė pikniką. Buvo susirinkusios gražios publikos. Ypač daug atsilankė jaunimo.

Sekmadieny, rugp. 5 dieną Jaunų Vyrų Lietuvių Draugija rengė išvažiavimą į Rakankoma Lake, Long Island'e. Važiuota dviem busais. Buvo išvažiavęs didelis jaunimo burelis. Turėta smagaus laiko.

ĮVAIRIOS ŽINUTĖS

PILSUDSKIS MARŠUOSIĄS Į KAUNĄ.

Berlynas, rugp. 2. — Liepos 30 d. Vilniuje Lenkų maršalas J. Pilsudskis pasakė prakalbą, kurioje pareiškė, kad apie rugsėjo mėnesį jis su savo kariuomene maršuosiąs į Kauną. Jeigu lietuviai sudarytų valdžią, kuri iškilmingai pasižadėtų atsisakyti Vilniaus, tai ponas Pilsudskis savo užsibrėžto tikslo atsisakytų.

Yra taip gi žinių, kad Lietuvos-Lenkijos pasieny lenkai sutraukę daug kariuomenės. Sakoma, Vilnijoje esą tik vienų legionininkų apie 100,000. Taip Lietuvos pasieny esą daug Lietuvos kariuomenės. Esama nemažai prigabenta ir amunicijos. Vokietijoje į šią padėtį žiurima rimtai. Vokiečiai labai susirupinę, nes jie mano, kad jei lenkai įsiveržtų į Lietuvą, užimtų Kauną, tai jie kėsintųsi ir ant Rytų Prusijos. Šiuo žvilgsniu Vokietijos atstovas Varšavoje įteikė lenkams grumojantį perspėjimą.

SPROGO LIETUVOS AMUNICIJOS SANDĖLIS.

Varšava. — Čia yra žinių, kad Lietuvos-Lenkijos parubežy ties Alytum sprogęs Lietuvos amunicijos sandėlis. Apie 100 kareivių sužeista ir 12 užmušta. Sugriauta keletas trobėsių ir padaryta nemažai nuostolių.

VILNIUJE APGULOS PADĖTIS.

Maskva, rugp. 3. — Čia gaunama žinių, kad Vilniuje paskelbta apgulos padėtis. Bijomasi, kad Pilsudskis gali įsibriauti į Lietuvą ir ją nuo žemlapio nušluoti. Yra taip gi pranešimų, kad Krakovoje, Lvove ir kt. Lenkijos miestuose paskelbta karo stovis.

Rusai šiuo nuotikiu rimtai susirupinę. Rusų oficialis organas „Izvestija" tiki, kad Lenkija norinti iš Lietuvos padaryti savo provinciją ir supranta, kad pavojus ateina ne iš Lietuvos, bet Lenkijos pusės.

PARUBEŽY ĮVYKSTA APSIŠAUDYMŲ.

Varšava, rugp. 3. — Vietos lenkų laikraščiai skelbia, kad Lietuvos-Lenkijos pasieny įvykstą apsišaudymų tarp Lietuvos ir Lenkijos kariuomenių. Tas sukelia nemažai baimės, kad gali įvykti tikras tarp šių dviejų šalių konfliktas.

LENKAMS NEPAVYKO PERSKRISTI ATLANTIKĄ.

Praeitą savaitę iš Paryžiaus buvo išskridę Amerikon du lenkų lakunai. Jie tikslo nepasiekė, nes sugedo orl. ir buvo priversti grįžti atgal Europon, nors ir tolokai buvo nuskridę. Nusileido netoli Ispanijos, kur jie tulą laiką pluduriavo guminiame laively; vėliau atplaukęs laivas juos išgelbėjo.

NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJA.

Washington, D. C. — Anglija ir Francija padarė sutartį delei kariškų laivų programo apribavimo. Washingtono diplomatai numato, kad šios sutarties pasekmėj Tautų Sąjunga gal sušauks ateinančių dviejų metų bėgiu visų valstybių atstovų konferenciją nusiginklavimo klausimais.

SUŽEISTA 50 DARBININKŲ.

Lawrencville, Ill. — Rugp. 1 dieną Indiana Refining Co. aliejaus sądėliuose kilo gaisras. Darbininkams gaisrą begesinant, kilo sprogimas. Apie 50 darbininkų sužeista, kurių apie 10 mirtinai.

Iš Lietuvos

Kaunas. (Musų koresp. P. K.) Lietuvoje tuo tarpu ypatingai svarbių naujienų nėra. Turime blogą vasarą, nes iki 10 liepos buvo šalta ir labai daug lijo. Nuo 13 liepos keletą dienų buvo šilta, bet paskutiniuoju metu oras vėl atvėso ir dabar jau vietomis uždžiovino ir butų reikalinga lietaus. Javai laukuose šiek-tiek pasitaisė ir didelio nederliaus Lietuvoj nebus, kaip kad anksčiau buvo numatoma. Rugių, o ypač kviečių yra ir labai gerų.

ATLEIDŽIAMAS MOKYKLOS DIREKTORIUS.

Kaunas („Tėv." kor.) Giedraičių vidurinės mokyklos direktorius M. Gylys sulig jo prašymu atleistas iš pareigų. Jo vieton paskirtas Sėdos vidurinės mokyklos direktorius P. Bimba.

DEGĖ TRĄŠŲ FABRIKAS.

Klaipėda („Tėv." kor.). Liepos 19 d. Klaipėdoj buvo užsidegęs trąšų fabrikas „Union". Gaisras kilo nuo mašinų. Esą padaryta daug nuostolių.

ATLEIDŽIAMI MOKYTOJAI.

Kaunas („Tėv." kor.). Del stokos cenzo nuo rugpiučio 1 d. atleidžiami Joniškio latvių vidurinės mokyklos mokytojai K. Namikas ir K. Graužinis, Ukmergės lenkų gimnazijos mok. B. Šilerskaitė, Kybartų vokiečių vidurin. mok. mokyt. K. Neimanytė.

Šiaulių gimnazijos suaugusiems anglų kalbos mokytojas A. Herlitas nuo rugpiučio 1 d. atleidžiamas iš pareigų.

Raseinių valdiškos gimnazijos mokytojas L. Jankevičius del fizinių trukumų nuo rugpiučio 1 d. atleidžiamas iš pareigų.

Pertvarkant Kauno „Aušros" mokytojų personalą, paišybos mokytoja E. Moisiejeva nuo rugpiučio 1 d. atleidžiama iš pereigų, bet jai paliekama eiti tas pareigas Simano Daukanto ir „Saulės" mokytojų seminarijose. Jos vieton „Aušros" gimnazijon perkeliama iš Raseinių gimnazijos mokytoja I. Jackevičaitė.

Palangos vasaros kuno ir kulturos mokytojų kursų lektoriais paskirti Dr. D. Jasaitis anatomijai ir fizikai dėstyti ir K. Steponaitytė plastikai.

PUSKETVIRTO MILIONO LITŲ NUOSTOLIŲ.

Klaipėda („Tėv." kor.). Šiomis dienomis baigė apskaičiavimą valdiška komisija, kiek padarė nuostolių blogi orai Šilutės apskrity. Nustatyta, kad tvanai užliejo 25.277 margų žemės plotą. Iš jų pievų 24.290 margų, dirbamos žemės — 812 ir daržų — 175 margus. Bendrai nuo lietingo ir šalto oro ir tvanų esą padaryta nuostolių už 1,743.800 litų. Daugiausia nuostolių padaryta Rusnės, Skirvytės, Šyšos, Bismarkės, Šakunėlių, Saugų ir kit. apylinkėse. Pagėgių apskrity tvanai padarė nuostolių 1,701.850 litų. Iš viso padaryta nuostolių Šilutės ir Pagėgių apskrity už 3,445.650 litų. Dar neapskaičiuota kiek yra padaryta nuostolių Klaipėdos apskrity, bet manom kad ne mažiau kaip Šilutės apskrity.

ST. ŠIMKUS VĖL DIREKTORIUS.

Kaunas („Tėv." kor.). Kompozitorius St. Šimkus tik ką grįžęs iš Amerikos ir dalyvavęs II-joj dainų šventėj kaipo vyr. dirigentas, dabar vėl paskirtas Klaipėdos muzikos direktorium. Prieš važiuojant Amerikon jis tas pareigas ėjo. Dabartinis muzikos mokyklos direktorius p. Žilevičius atsisakė toliau eiti tas pareigas.

Kuopu Susirinkimai

McKees Rocks, Pa. SLA. 286 kuopos susirinkimas įvyks 12 dieną rugpiučio, 4 val. po pietų, 24 Locust St. svetainėje. Malonėkite visi nariai ir narės pributi, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Taipgi neužmirškite atsivesti ir savo draugus prirašyti prie SLA. 286 kuopos. Užsimokėkite ir mėnesines mokestis, kad neliktumėt suspenduoti.

D. Sanda — sekr.

Shenandoah, Pa. SLA. 303 kuopos susirinkimas įvyks rugp. 12 dieną, 2 val. po pietų, J. Abračinsko salėje, 27 W. Cool St. Visi nariai yra kviečiami dalyvauti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 303 kuopos.

V. V. Vaišnoras — sekr.

ANT PARDAVIMO

Greitai turi buti parduota namas su 10 kambarių, lotas 80 per 100, dviems karams garadžius, vištininkas ir vištukams augint namas, tvartas del karvės, arti mokyklos ir eleveiterio, du blokai iki gatvekariui. Taip pat gali mainyti ant geros farmos netoli miesto. Del informacijų kreipkitės:

Juozo Ambraziejaus Agentura,
168 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

KURIE BIJOT BEDARBĖS ARBA STREIKŲ.

Pirkite farmą. Parsiduoda patogi farma, geroje vietoje ir gražiai įrengta; 105 akeriai žemės, 70 akerių dirbamos, 35 ganyklos ir gero miško; žemė gera, viskas gerai užauga; viena mylia nuo miestelio; 5 akeriai sodo, pyčių ir kitų vaisingų medžių; visi budinkai geri, barnė su sklepu, vanduo barnėj ir pas barnę; stuba 7 kambarių, vanduo stuboj ir ant porčių. 11 raguočių, 2 arkliai, 150 vištų ir kitokių paukščių. Parsiduoda su visomis mašinomis, irankiais ir kas ant farmos randasi už $5,500. Įmokėt reikia tik $2,500, ant kitų paimsiu morgičių ant 5 ar 6 nuošimčio. Nepraleiskit šitos progos, tokios greitai negausite. Kas pirks šitą farmą, bus laimingas. Priežastis pardavimo, noriu važiuot į Lietuvą ieškot „laimės."

MR. FRANK BARTEICH,
R. F. D. 4, ULSTER, PA.

PRALEISKITE VAKACIJAS West Milford, N. J.

Lietuviškoj ukėj, New Jersey kalnuose palei ežerus Greenwood & Pinecliffe Lake, vienoj iš vėsiausių vietų ir dailiausioj apylinkėj. Del informacijų kreipkitės:

MRS. F. TACIONIS,
WEST MILFORD, N. J.
Tel. 56.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—3 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

„SANDARA" Į LIETUVĄ
— UŽ —
$2.00

NAUJAS „SANDAROS" VAJUS

Vienam mėnesiui nupigintas „Sandaros" prenumeratos vajus jau prasidėjo ir baigsis su rugsėjo 1 diena š. m. Tai specialis į Lietuvą ir užsienius nupiginimas. Visi nariai ir draugai užrašykite „Sandarą" savo giminėms į Lietuvą, Vilniaus kraštą, Kanadą, Cubą, Braziliją, Argentiną ar į kitas šalis. Pasinaudokit proga! Dabar „Sandaros" prenumerata tiktai $2.00 metams laiko.

„SANDARA"
327 E Street
SO. BOSTON, MASS.

Buvo Nervuotas, Turėjo Silpnus Inkstus ir Prastą Sveikatą

Šis pranešimas yra nuo p. Eugene Williams, Fayetteville, N. C., turiu pertikrinti kiekvieną sergantį, išbliškusį skaitytoją, kad Nuga-Tone yra puikios gyduolės. Jis sako: „Prieš vartojimą Nuga-Tone aš turėjau prastą sveikatą, buvau nervuotas, turėjau silpnus inkstus ir prastas kepenis. Po vartojimo Nuga-Tone tiktai 20 dienų praslinkus aš pastebėjau puikų savo sveikatos pasitaisymą. Dabar esu stiprus ir sveikas ir jaučiuosi dešimtį metų jaunesnis."

Nuga-Tone yra pagelbėjęs virš milionui žmonių, kurie buvo praradę savo sveikatą ir stiprumą, ir jei jųs esate silpnas ir sergate, jųs turit pabandyti šias gyduoles. Jos yra geros nuo prasto apetito, nevirškinimo, silpnų kepenų, silpnų inkstų arba puslės, svaigulio, nervingumo, nusilpusių organų, prasto miego, praradimo svarumo ir stiprumo. Jus galit gauti Nuga-Tone kur gyduolės yra parduodamos. Jei jusų vertelga neturi jų stake, reikalaukite, kad jis užsakytų jums iš olselio vaistinės.

Tel. Stagg 5043
Notary Public
MATTHEW P. BALLAS
(BIELAUSKAS)
Licensed Undertaker
734 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.
(SLA. Narys)

"DIRVA"

talpina tiktai parinktinus populiarius mokslo raštus, gražias senoviškas istoriškas apysakas, liaudies dainas, kurias jauni budami Lietuvoj dainavome, parinktą originalę poeziją, ir gražius juokus. Prie to telpa žinios iš Amerikos, Kanados, Lietuvos, viso pasaulio ir daug sporto naujienų.

„Dirva" yra 8 puslapių didumo, patriotinis laikraštis, eina sykį savaitėje. Kaina metams $2, pusei metų $1. Kanadon metams $2.50, kitur metams $3.

Reikalaukit kopijos pamatymui. Dykai.

„DIRVA"
6820 Superior Ave.,
CLEVELAND, OHIO.

Į IR IŠ
LIETUVOS
per BREMENĄ
ant didžiausio ir greičiausio Vokietijos laivo
COLUMBUS
Arba ant kitų laivų šios linijos
Tiktai aštuonios dienos ant vandens
Puiki trečia kliasa — Tiktai kajutos.
Kreipkitės prie vietos agento arba
22 Broadway, New York
NORTH GERMAN
LLOYD

Kuomet „VOTYS", įsipiovimai, žaizdos ir tt. atsitinka BEAR BRAND SALVE (Groblewski'o) palengvina skausmą ir ištraukia VOTIES ŠERDĮ į dvi ar tris dienas be jokių spaudymų. Kaina 35c.
GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.
„TRAUKIA ir TRAUKIA ir TRAUKIA — tačiau lengvai.

DABAR UŽSIRAŠYK
'AMERIKOS LIETUVĮ'

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekandčio gruodžio mėnesio bėgy, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt AMERIKOS LIETUVĮ, pardavinėk knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:

„AMERIKOS LIETUVIS"
14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS
RANKVEDĖLIAI

ABC. Skaitymo-Rašymo pradžiamokslis. Sutaisė J. Damijonaitis. Pati pirmutinė knyga mokinant lietuviškai skaityti ir rašyti. Trečia ir vėliausia laida ..... 35c.

VAIKŲ DARŽELIS. Skaitymai antriesiams mokslo metams. Sutaisė J. Damijonaitis. Tai knyga, vartojama po ABC. 75c

GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaičio. Vadovėlis mokykloms pirmutinei gramatikos kliasai. Trečias pataisytas leidimas ..... 75c.

SKAITYMAI Lietuvių Kalbos Pamokoms. Sutaisė P. Klimas. Penktas išleidimas. Knyga, vartojama skaitymui po Vaikų Darželio augštesnėms kliasoms $1.00

KRAŠTO MOKSLO SKAITYMO RINKINYS. Sutaise J. Damijonaitis. Knyga, vartojama augštesnėse kliasose susipažinti su Lietuvos istorija, geografija ir žmonių gyvenimu bei veikėjais. Kaina ..... 75c.

VIENYBĖ
193 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

NĖRA KITO TIESESNIO KELIO Į LIETUVĄ
Arba Iš Lietuvos į Ameriką Kaip Per
KLAIPĖDĄ
—:Ant:—
BALTIC AMERIKOS LINIJOS

Važiavimas su vienu iš B. A. Laivų per Klaipėdą prie dabartinių aplinkybių yra malonus ir visai kelevinių nevargina.

Kodel Lietuviai Važiuoja Ant Šios Linijos?

1) Nepertraukiama kelionė iš porto į portą
2) Nereikia trankytis geležinkeliais po svetimas šalis
3) Lietuviškai galima susikalbėt su laivo aptarnatojais
4) Geras valgis ir mandagus patarnavimas
5) Kasdien judami paveikslai ir koncertai
6) Išpildomi laivo orkestros įvairųs žaislai, šokiai ir tt.

KAINOS IŠ KAUNO:
Trečia Klesa
$125.00
Valdžios Tax Ekstra

KAINOS Į KLAIPĖDĄ
Trečia Kl. $107
Į abi pusi $181
Turistinė 3 klesa
arba buvusia II klesa — $122.00
Į abi pusi 203.50

Išplaukimai Laivų Iš New Yorko:
„ESTONIA" ..... Rugsėjo (Sept.) 1
„POLONIA" ..... Rugsėjo (Sept.) 8

Su Įvairioms Žinioms Kreipkitės į Vietos Agentą ar į Bendrovę
BALTIC AMERICA LINE
8 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.
Union Trust Bldg., Pittsburgh, Pa.
315 So. Dearborn Street, Chicago, Ill.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimai seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik $1.25

„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.